

Ilirska Bistrica • Hrpelje-Kozina • Pivka • Postojna

SNEŽNIK

TISKOVINA • Poština plačana pri pošti 6251 Ilirska Bistrica-Trnovo

Letnik XXI • št.: 268

Predstavitev kovanca ob 800. obletnici obiskovanja Postojnske jame

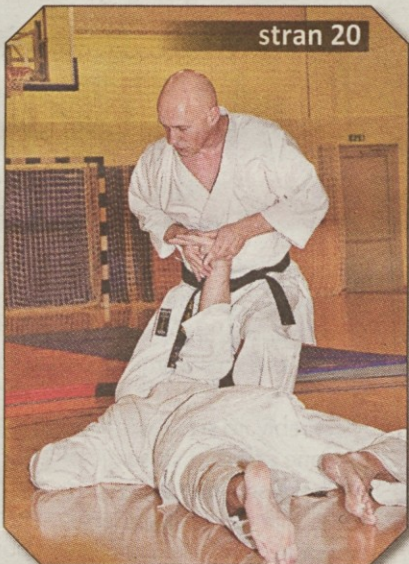

Banka Slovenije je v letu 2010 zbirala predloge dogodkov, ki bi bili v letu 2013 primerni za zaznamovanje z izdajo priložnostnih kovancev. Prispelo je 24 predlogov dogodkov, Vlada Republike Slovenije pa je določila dva dogodka za izdajo priložnostnih kovancev: 800. obletnica obiskovanja Postojnske jame (spominski kovanec za 2 €) in 300. obletnica velikega tolminskega punta (zbirateljski kovanec: zlatnik, srebrnik in dvokovinski zbirateljski kovanec).

stran 6

Samoobramba za vsakogar

V mesecu decembru je v OŠ Jelšane v organizaciji Karate kluba Oldersi potekal tečaj samoobrambe. Udeležile so se ga vse generacije – tako najstniki, kot tudi starejši. Namen tečaja je naučiti udeležence, kako se z malo sile ubraniti napadalcev. Poznavanje samoobrambe kot borilne veščine je lahko v nepredvidljivih situacijah neprecenljivo, saj lahko reši življenje.

stran 20

Obisk Vlade Republike Slovenije v Notranjsko - Kraški regiji

strani 2-3

»Projekt Ilirska Bistrica se bo pospešeno nadaljeval in bo, financiran s sredstvi sedanje evropske perspektive, po vsej verjetnosti zaključen do leta 2015. S temi podpisi pa so utemeljeni tudi pogoji za umestitev obvoznice Pivka in Postojna oziroma naselji Rakitnik, Matenja vas in Prestranek v naslednji finančni perspektivi. To je posebne pomena, ker se po vstopu Hrvaške v Evropsko unijo pričakuje povečanje prometa, seveda pa tudi zato, ker so postopki umestitve avtoceste Postojna oziroma Divača -Jelšane v zadnjih letih zastali. Vlada RS je to pat pozicijo na začetku letošnjega leta presekala s tem, da je variante, ki so zelo grobo posegale v srce pivške doline odpravila in tako omogočila nadaljevanje priprave prostorskega načrta in umestitve v prostor na ta način, da se v zgornjem delu iščejo rešitve v severni, srednji in zahodni varianti. Pivška obvoznica bo dokončana kakšno leto potem, ko bo končana bistriška obvoznica, v finančni perspektivi do leta 2020 pa bodo vsi projekti dokončno izvedeni.«

Praznično v Harijah

stran 16

Ilirsko-bistriška občinska proslava ob Dnevu samostojnosti in enotnosti je potekala v Harijah. Ker ta državni praznik (dan po Božiču) sovпада s praznovanjem Štefanovega, ki je Harijski zavetnik, so organizatorji proslave - KETŠD Alojzij Mihelčič oba praznovanja združili in hkrati opravili še žegnanje šestnajstih navzočih konjev ter obudili star običaj Štefanovo lučanje. Ob bučnem in veselem praznovanju o čemer priča fotografija, so izdali tudi 14. številko Harijskih novic, le dva dni poprej pa so v harijski cerkvi sv. Štefana izvedli božični koncert.

V Ilirski Bistrici bi ukinili Državni svet in Varuhinjo človekovih pravic

"Zlasti je potrebno jasno opredeliti dolžnosti pri izvedbi volitev in sankcije za opustitev dolžnosti župana ter učinkovita pravna sredstva za varstvo volilne pravice," je presodila **Zdenka Čebašek Travnik**, varuhinja človekovih pravic, ko je preiskala postopke v bistriški občini glede volitev v državni svet.

Poizvedbo o bistriškem primeru z vprašanjem, ali ima obstoječa pravna ureditev vgrajene primerne varovalke za preprečevanje samovolje organov, je naslovila tudi na državno volilno komisijo (DVK). Tam so ji pritrdili, da je bilo ravnanje župana **Emila Rojca** sporno, zato bodo o dogodku pripravili poročilo in predlagali spremembe zakona o državnem svetu.

stran 9

DL DRŽAVLJANSKA LISTA

Občinski odbor Državlanske liste Ilirska Bistrica vabi na okroglo mizo

IZZIVI IN PRILOŽNOSTI OB VSTOPU HRVAŠKE V EVROPSKO UNIJO,
ki bo v četrtek, 14.02.2013 ob 18:00 v mali dvorani Doma na Vidmu.

Z našimi sogovorniki, predstavniki obmejne policije, davčne uprave, kmetijstva in gospodarstva bomo skušali poiskati priložnosti, ki se bodo za naše občanke in občane pojavile z vstopom Hrvaške v EU.

Bistriška občina je od nekaj gravitirala na območje Reke in Kvarnerja, s pojavom meje pa so se pred leti vezi med državama pretrgale.

Gotovo je prišel čas, da jih ponovno obnovimo.

Vljudno vabljeni!

NOVI UMTS APARATI ZA 1 EUR

NOVO

VEZAVA ZA GSM APARATE SAMO 12 MESECEV

Pooblaščen prodajalec

PAKETI:

- POVEZANI 120 • 12 €
- POVEZANI 400 • 18 €
- POVEZANI 2000 • 23 €
- POVEZANI 2400 • 30 €
- POVEZANI 4000 • 45 €
- ITAK DŽABEST
- 12 do 30 let starosti + PETKA

- ◆ PRODAJA IN ODKUP RABLJENIH GSM APARATOV
- ◆ PRODAJA IN SERVIS GSM APARATOV TER DODATNE OPREME
- ◆ SKLEPANJE NAROČNIŠKIH RAZMERIJ

KOPIJA

POLETNI
8⁰⁰ - 12⁰⁰ in 15⁰⁰ - 19⁰⁰
ZIMSKI
8⁰⁰ - 12⁰⁰ in 15⁰⁰ - 18⁰⁰
SOBOTA 9⁰⁰ - 12⁰⁰

Rozmanova ulica 2 • 6250 Ilirska Bistrica • TEL.: 05/71 00 333, MOB: 031/779 169, www.gsm-kopija.si

Obisk

Minister Bogovič v Brkinih

Minister za kmetijstvo in okolje Franc Bogovič je obiskal naše kraje in prisluhnil konkretnim težavam, ki pestijo kmete v Brkinih. Poudarek je bil na škodi, ki jo povzročajo divji prašiči, medved, volk, krokarji, šoje in drugo. Peljali smo ga na ogled Odoline, kjer so prašiči popolnoma uničili 25 ha kmetijskih površin, da bi mu konkretno predstavili škodo. Minister se je nato ustavil še na kmetiji Marjana in Bogdana Drožine iz Gradišice. Zaključek in pogovor je sledil na Ekološki kmetiji Železnik. Pogovoru so prisostvovali živinorejci: Marjan in Bogdan Drožina iz Gradišice, Nikola Djak z Golca, Marko in Mitja Benčič z Varej, Jadran

Železnik in Helena Gašperšič z Artviž, sadjarja Milan Renko iz Slivja in Silvo Pečar iz Prešnice. Poleg kmetov so prisostvovali še Andrej Sila iz Zavoda za gozdove Sežana ter Aleks Dariž in Milena Štolfa iz Kmetijske svetovalne služ-

be. Minister prihaja iz drugih krajev in mu težave na terenu, kot so Brkini, niso poznane. Sadjarji so mu predstavili tudi problem postavljanja mreže za zaščito pred ptiči, ki v praksi dejansko ni učinkovita rešitev.

Na pogovoru je bilo sproženih veliko perečih problemov, minister pa je tudi podal nekaj konkretnih kontaktov oseb, na katere se kmetje lahko obrnejo, pomoč pa je obljubil tudi sam.

Ester Mihalič

Zemljevid ugodnosti

Zemljevid »Živi Kras«

Za zdrav razvoj določene regije je nujno sodelovanje, povezovanje in izmenjevanje informacij. Kras in Brkini, dve tako različni geografski enoti, hkrati pa močno povezani in nerazdružljivi pokrajini, sta osnova, na kateri sloni trajnostni razvoj turizma našega območja. Prav zaradi tega je neformalna koor-

udnosti. Cilj zemljevida je spodbuditi priložnostne obiskovalce Krasa, da se vrnejo oziroma iz enodnevnih obiskovalcev postanejo večdnevni in resnično zaživijo Kras in Brkine, saj zemljevid poleg glavnih znamenitosti opozarja tudi na številne skrite koticke in edinstvena

dinacija turistične destinacije Kras preteklo pomlad ponovno okrepila medsebojno vodenje skupne politike razvoja turizma na Krasu in v Brkinih. Predstavniki vseh kraških občin: Divača, Hrpelje - Kozina, Sežana, Komen in Miren - Kostanjevica, Javnega zavoda Park Škocjanske jame, Slovenije in Lipice turizem, pod koordinacijo Zavoda za šport, turizem in prosti čas Sežana, enote Mladinski hotel Pliskovica, so izdali zemljevid

doživetja. Z nakupom zemljevida ugodnosti »Živi Kras«, ki vključuje kar 34 bonov, lahko gostje prihranijo pri nočitvah, ogledih kraškega podzemlja, spoznavanju enogastromije, nakupu vin in pri vodenem ogledu Pepinega vrta, Štanjela in Kobilarne Lipica. Prihranijo pa tudi pri najemu koles ali pri vodenem pohodu po poteh miru, pri kamnoseku ... S pomočjo zemljevida lahko tudi običejno naravne in kulturne znamenitosti na Kraški vinski cesti in Brkiški sadni cesti. Priložen zemljevid s popusti je obenem tudi hiter vodič območja. Za ceno 1 € tako prihranijo več kot 50 € in si tokrat Kras in Brkine privoščijo s polno žlico!

Takšen projekt bo na Kras in v Brkine zagotovo prinesel več individualnih gostov in s tem si lahko obetamo tudi večje število nočitev, naše območje pa bo predstavljeno celostno, s ponudbo doživetij. Zemljevid Živi Kras je dosegljiv pri vseh ponudnikih, ki sodelujejo v projektu, na vseh TIC-ih Krasa, v Mladinskem hotelu Pliskovica, v Parku Škocjanske jame in Kobilarni Lipica. Veljavnost bonov na zemljevidu je eno leto, do oktobra 2013.

Laura Lozej

Razmišljanja

FEBRUAR – mesec kulture, protestov in iskanja vrednot

Letos smo kulturni praznik praznovali nekoliko drugače. Precej ljudi je izkoristilo prosti petek ter se odpravilo aktivno preživljati praznik na športen način.

Spet drugi so odšli v Ljubljano, eni na protest podpore vladi, drugi na protest proti vladi. Resnica se skriva vmes, ljudje so naveličani sedanje vladajoči garniture bodisi v vladi bodisi v opoziciji. Isti obrazi, ki se v večini odrtijo vsaka 4 leta. Pač kultura politike. Je pa ta kultura preseгла meje dobrega okusa, iz zrazoslovljenosti ki sloni na časih med in po drugi svetovni vojni. Kako hitro se pozablja besede ki so bile sinonim za genocid v Evropi, kako hitro je Slovenija izgubila svoj ugled pridobljen v kratkem času. Le kako se je kultura izgubila v zadnjih 20 letih v Sloveniji. Smo ena izmed redkih držav na svetu, ki praznuje dan kulture. In kar nam je lahko v ponos. Ali se tega zavedamo dovolj? V zadnjem času je videti da ne. Da je politična kultura padla zelo nizko. Kar se odraža tudi v dejanski kulturi. Protesti kulturnikov, visokega šolstva. Vedno manj je tudi mecenstva podjetij ali posameznikov kulturi ali športu. Gospodarska kriza je zmanjšala tudi delež vložka v mecenstvo umetnosti in sponzoriranju prireditev s področja kulture in športa.

Mnoga društva iz področja kulture, športa, turizma imajo sedaj primanjkljaj v svojih proračunih. In poraja se misel le kako naprej. Ampak v zgodovini slovencev se je ta misel večkrat porajala. In bila je zatirana. S strani avstrogrskega imperija, s strani fašistične Italije, nacistične Nemčije. A Slovenija se ni dala. V teh zgodovinskih dejstvih je velik del zgodbe odigrala tudi Primorska. Primorska si ni pustila vzeti svoje besede, svoje govorce ampak se je ponosno borila proti temu. In končala z zmago leta 1945. In ponovno se je Primorska dokazala skupaj s Slovenijo leta 1991. Zopet smo svoj jezik, svojo kulturo, svojo miselnost postavili na prvo mesto interesa naroda. In ravno to ljudstvo sedaj zahteva vrlino, moralne vrednote in zaupanje.

V naših Brkinih je bilo še ne dolgo let nazaj vse polno opasil. Opasila so bila prireditve, ki so združile vso vas, predvsem pa mladini dala veljavo, preizkušala njihovo organiziranost, pripravljenost pomagati. In nato se je pričelo z novo davčno organizacijo, predpisi in opasila so počasi začela izgubljati na veljavi. Podjetja v našem prostoru so z letom 1990 znašla v krizi, pritoka sponzorskega denarja je bilo manj. Obenem pa je tudi v naše kraje priromala kriza vrednot, ko ni bilo nič pomembno, če se ne zasluži. A ne povsod. Še vedno imamo vasi, kjer vaščani živijo dokaj složno, kjer si pomagajo, kjer tudi ustvarjajo. In vsa čast le tem ljudem, kajti to so ljudje, ki pomagajo pri razvoju kulture. Kajti slovenska kultura nekoč je bila pomagati sočloveku. In to mora postati tudi vodilo sedanjosti. Kultura zgodovinskih dejstev naroda skozi stoletja mora postati realnost. Zato mora tudi politika spoznati pravo vrednost ljudstva, iz njega vzeti ven prave vrednote. Za preporod države je potrebno imeti dobro ljudstvo. In Slovenija ga ima. Ga je imela in ga bo imela.

ribarnica
Cerkvenik Kozina

Proizvodnja BAKALA

Obrtniška 2, 6240 Kozina
T: 05 680 30 06, F: 05 680 30 07
E: ribarnica.cerkvenik@siol.net

Andrej Cerkvenik
M: 041 633 593

POSLOVALNICE

KOZINA

Obrtniška 2, 6240 Kozina, T: 05 680 30 06

ILIRSKA BISTRICA

Cankarjeva ulica 26, 6250 Ilirska Bistrica, T: 05 714 45 79

POSTOJNA

Tržaška cesta 11a, 6230 Postojna, T: 05 726 55 80

POTUJOČA RIBARNICA

M: 041 669 640 - Aljoša

Sedežne garniture so privlačnih in modernih oblik, ter nudijo udobje ter sprostitve vseh generacij.

Pot k studencu 8, 6257 Pivka
tel.: 05 757 15 32, tel./fax: 05 757 31 74

Salon:

Trgovski center Spar Pivka, Postojnska 18 a
tel.: 05 757 06 43, tel./fax: 05 757 16 44
e-mail: tapetnistvozele@siol.com,
www.tapetnistvo-zele.com

Izdelava sedežnih garnitur po merah strank.
oprema in obnova tapetiranega pohištva (stoli, klopi, navtika...)
izdelava jogi vzmetnic, postelje, tudi višje postelje...

TAPETNIŠTVO
ŽELE

Priveditev

PRAZNIČNI SEJEM

O decembrskih priveditvah na Kozini in v Hrpeljah bi lahko razpravljali na dolgo in široko. Nikoli še niso povsem uspele, pa najsi so bile organizirane s strani zasebnika ali s strani društev. Med ključnimi dejavniki je tudi naša lokacija: na križišču, ki je še tako pomembno tudi pri glavnih datumih, kot so pust, novo leto in ostali. Decembra se veliko dogaja povsod okrog nas, v četrte ure si lahko na kateremkoli od večjih prizorišč in težko je konkurirati.

Ne glede na pomisleke smo na pobudo Admirala iz Kozine postavili šotor ob njihovi stavbi. Takoj smo ugotovili, da je bil šotor kljub temu, da je lokacija za organizacijo idealna (urejen

V soboto popoldne so nas obiskali vodniki reševalnih psov iz Postojne in pripravili dveurni prikaz vaje reševanja s psi. Maloštevni otroci so lahko spoznali pse, njihove lastnosti in izvede-

darilce. Ob tej priložnosti se županu zahvaljujemo za pomoč pri nakupu daril.

Dobrih sto obiskovalcev se ni ustrašilo mraza in ostali so še na prazničnem koncertu naših kulturnikov. Slavnostno je začel Brkinski kvintet trobil, nato pa so ob Moškem pevskem zboru Slavnik z zborovodkinjo Andrejo Hrvatini nastopili še solisti: Eva Sluga in Sabrina Vatovec ob spremljavi Žige Dodiča in Nika Ražmana, Nina Počkaj z Adelino pesmijo Make

dostop in urejeno parkirišče), preveč odmaknjen in premalo oziroma skoraj nič viden. Poleg lokacije in konkurenčnih priveditev bomo v bodoče morali nameniti večji poudarek tudi reklamam in ogrevanju šotora. Slednje so občutili predvsem stojničarji, ki so v šotoru preživeli celo soboto in nedeljo. Treba jih je pohvaliti. Stojnice so bile praznične in ponudniki so se res potrudili s prazničnimi aranžmaji. Poleg Rdečega križa, ki je imel dobrodelno stojnico, so prišli še: čebelarstva Ukovič, Bernetič in Kavre, Kmetija Pustotnik s siri, Kmetija Železnik s suhimi mesninami, Kmetija Pri Lokčevih, Cvetličarna Ana iz Kozine, Vesna Rems iz Klanca s sivkinimi aranžmaji, Davorina Petrinja z umetniško okrašenimi svečami, Vinakras iz Sežane ter Franc Jelušič z brkinskim slivovcem in kraškimi brinjevcem.

li vse o reševanju. To j bila zelo atraktivna vaja, za kar se klubu iz Postojne iz srca zahvaljujemo. Plesni nastop so baletke iz Divače in hrpeljsko-kozinske skupine odpovedale, ker je bilo premrzlo. Tako smo bili primorani odpovedati še skupini twirlinga in mažoretk iz Povirja. Najti bo treba kakšno primernejšo priložnost, da nam pokažejo svoje delo. Sobotni večer so imeli v rokah Malibujevci. Vedno dobre volje in razigrani pa so skoraj ostali brez občinstva in plesalcev. Razen redkih parov, ki so izkoristili široko plesišče in se zavrteli, skoraj ni bilo ljudi.

Nedeljski Dedek Mraz je v šotor pripeljal 130 otrok in njihovih staršev. Najprej smo poslušali vedno aktualno predstavo Muca Copatarica v izvedbi dramske skupine Mravljice, nato pa je Dedek Mraz vsakemu otroku stisnil roko in mu izročil sladko

you feel my love in White Christmas, ob tej priložnosti pa sta vokala in instrumente ponovno združila Andreja Hrvatini in Matic Štavar. Zaključna pesem Bela snežinka nas je zazibala in popeljala božičnemu času naproti.

Admiral je poskrbel za polne želodčke in se trudil, da ni zmanjkalo »kuhančka«. Organizatorji bi se radi zahvalili še: Interini d.o.o. Kozina, PGD Materija, Andreju Resinoviču s.p., Elektro Primorski, izpostava Hrpelje - Kozina, Jadranku Jakulinu s.p., KSP d.d. Sežana, tehniku Alenu Hrvatiniu in vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi priveditve.

Preden se bomo ponovno lotili podobnih projektov, bo treba še marsikaj razmisliti in oblikovati program, ki bo všečen širši množici.

Ester Mihalič

vse za vašo streho

SLOSAR

Robert Šlosar s.p.
Jelšane 74, 6254 Jelšane
GSM: 041 934 590
e-mail: robert.slosar@gmail.com

- izdelava ostrešij
- pokrivanje streh (opečnate in pločevinaste)
- zaključna dela v gradbeništvu
- izdelava fasad, ometov
- delo na višini 18m (dvižna košara)
- dobava in montaža izolacijskih panelov

NOVO

OTVORITEV TRGOVINE

na Cankarjevi ulici
v Ilirski Bistrici
s krovsko kleparskimi izdelki.

ŽELITE ŠE LETOS ZAMENJATI VAŠO DOTRAJANO KRITINO? IZBERITE NAS IN SODELUJTE V NAGRADNI IGRI ZA 1.000 €

BRAMAC · SALONIT · ISOLA · ROSER · SKRIN · TONDACH · CREATONE · GERARD

TOVARNIŠKE CENE TOVARNIŠKE CENE TOVARNIŠKE

ŠKERJANC
05 6876 190 MODRA ŠTEVILKA
080 11 59

INVENTURNA RAZPRODAJA

grt. Black&White

344,00€
249,00€

POPUST -20%

miza 120 x 80
visoki sijaj

grt. NICOLETA

439,00€
329,00€

POPUST -25%

miza 160 x 90
visoki sijaj

grt. VIETRI

332,00€
199,00€

POPUST -40%

miza 160 x 90
+ 45

grt. SILVANA

427,00€
299,00€

POPUST -30%

miza 135 x 90
+ 45

TOP KVALITETA

KLICK 140

od **199,00€**

NAY

Na letaku so navedene maloprodajne cene v EUR, z vključenim DDV. Akcijske cene veljajo za gotovinsko plačilo. Vabimo vas v našo tovarniško trgovino, ki se nahaja v Materiji pri Kozini. Delovni čas: PON - PET od 9h - 18h in SOB od 9h - 15h. Obiščite našo spletno stran www.skerjanc.com.

www.skerjanc.com

Demenca

Bolezen, ki prizadene

Gabrijela Valenčič prihaja iz Rodika, živi v Hrpeljah, večino časa pa svoje življenje posveča starejšim v Obalnem domu upokoencev, kjer je zaposlena kot namestnica direktorja za področje zdravstvene nege. Magistrski študij zdravstvene nege je posvetila boleznim, ki zajame predvsem starejše ljudi, demenci, in delavnicam simulacije s senzibilizacijo udeležencev. Število obolelih se z naraščanjem števila starostnikov drastično povzpneja in da je negovanje naporno tako za svojce kot negovalce, ni potrebno posebej poudarjati. Mag. Valenčičeva je licenco za izvajanje delavnic prejela preko ameriške avtorice tovrstnih delavnic, ge. Beville iz Giorgie, Atlanta (ZDA). S pojavom demence se občuti večje spremembe na čustvenem, kognitivnem in socialnem področju; govori se o začetni, delni ali popolni izgubi osnovnih človeških sposobnosti. V Sloveniji je za demenco obolelih in registriranih okrog trideset tisoč ljudi. Glede na raziskave Alzheimer's Disease International je na svetu trideset milijonov obolelih, letno se jim pridruži 4, 6 milijona obolelih, kar pomeni, da vsakih sedem minut nekdo zboli za omejeno duševno boleznijo. Pri delu z dotičnimi bolniki so potrebni velika mera empatije, potrpežljivost, čas, razumevanje in ponavljanje istih besed, tona ter načina dodeljevanja nalog. Pri delavnicah, ki jih Valenčičeva izvaja,

gre za simulacijo izgube vida, fine motorike, bolečin v stopalih in izgube sluha. S pomočjo pripomočkov (posebne rokavice, slušalke, očala, posneti zvoki ipd.) in knjig z navodili,

izvajajo delavnice v primerno opremljenih sobah ali apartmajih s pomočjo študentov, prostovoljcev in zaposlenih. Da so spremembe v odnosu do oseb z demenco zelo potrebne, dokazuje veliko povpraševanje po delavnicah s strani različnih institucij in posameznikov, ker pa ima dan samo 24 ur, zatrjuje mag. Valenčičeva in njena sodelavka Fiora Šturm, jima nemalokrat zmanjka časa, da bi lahko nudile vse potrebne in zadovoljive instrumente za senzibilizacijo, najsi bo zaposlenim v zdravstveni negi kot laični javnosti.

tekst Patricija Dodič, foto Jadran Šturm

Postojnska jama

PREDSTAVITEV KOVANCA OB 800. OBLETNICI OBISKOVANJA POSTOJNSKE JAME

Republika Slovenija na podlagi Zakona o priložnostnih kovancih izdaja priložnostne kovance ob različnih dogodkih, ki so splošnega pomena za Slovenijo ali imajo širši mednarodni pomen. Priložnostni kovanci se delijo na spominske kovance, ki so enaki tečajnim kovancem za 2 € in se izdajajo ob enem dogodku na leto ter na zbirateljske, ki se v Sloveniji izdajajo ob največ dveh dogodkih na leto in so izdelani iz zlata, srebra in drugih kovin. Za pripravo strokovnih predlogov sta guverner Banke Slovenije in minister za finance imenovala Komisijo za izdajo priložnostnih kovancev. Banka Slovenije je v letu 2010

zbirala predloge dogodkov, ki bi bili v letu 2013 primerni za zaznamovanje z izdajo priložnostnih kovancev. Prispelo je 24 predlogov dogodkov, Vlada Republike Slovenije pa je določila dva dogodka za izdajo priložnostnih kovancev: 800. obletnica obiskovanja Postojnske jame (spominski kovanec za 2 €) in 300. obletnica velikega tolminskega punta (zbirateljski kovanci: zlatnik, srebrnik in dvokovinski zbirateljski kovanec).

Nato je bil objavljen javni anonimni natečaj za oblikovanje idejnih osnutkov teh kovancev. Prispelo je 52 idejnih osnutkov, katerih strokovni pregled in ocenjevanje je

opravila posebna strokovna žirija, ki jo sestavljajo predstavniki oblikovalske stroke. Vlada Republike Slovenije je na predlog Komisije za izdajo priložnostnih kovancev soglašala z izborom idejnega osnutka kovanca avtorja gospoda Matevža Zalarja. Z izdajo kovanca sta soglašali tudi Evropska komisija (izdaja je objavljena v Evropskem uradnem listu) in Evropska centralna banka (odobrila je obseg emisije kovanca).

Avtor je v obrazložitvi idejne rešitve navedel, da spirala na kovancu predstavlja jamo, ki se konča z dvema "ikoničnima" kapnikoma, in sta tudi simbola Postojnske

jame. Oblika spirale, kot simbol neskončnosti, ponazarja neizmerno dolžino in starost jame. Kaže na dolgo dobo obiskovanja in prikazuje pot, ki že 800 let vodi obiskovalce v to čudovito jamo. Strokovna žirija pa je v oceni poudarila, da kovanec deluje izjemno prepoznavno in likovno jasno identificira vsebino Postojnske jame, najbolj znane in iz davnin izpričane naravne in turistične znamenitosti. V središčnem krožnem prostoru, obkroženem z zvezdasto obrobljenim kolobarjem kovanca, je oblikovalec premišljeno postavil piktogramsko zasnovano znakovno jedro, ki ga na začetku izpeljuje z na-

pisom Postojnska jama, nato se spiralno poglubi, figuralno zaobjame prostore jame in izriše podobo jamskega sveta z značilnima stalagmitoma. Risba učinkuje prvinsko, kot grafit ali ročni izris. Trajnostni vtis najdenega osemstoletnega zapisa, semantično zgovorno definira oblikovano učinkovitost večpomenskega znaka, ki se je prepričljivo vtišnil v figurativni značaj podobne spominskega kovanca.

Kovance je izdelala kovnica Kremnica iz Slovaške (dolgoletni poslovni partner pri izdelavi tolarških kovancev) in sicer na podlagi mednarodnega razpisa. Po skoraj treh letih

aktivnosti je izdan ta kovanec, obseg emisije pa je 1 milijon kosov. Menim, da bo izdaja tega kovanca kot zakonitega plačilnega sredstva držav Evrosistema še povečala prepoznavnost jame in s tem tudi njen turistični obisk. Želim vam, da bi jih imeli čim več in z njimi tudi uspešno poslovali.

dr. Brane Bertonec

Šolski center Postojna

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA, SREDNJA IN VIŠJA ŠOLA

Začetek delovanja Šolskega centra Postojna predstavlja izobraževanje v programu gimnazije, ki se je v Postojni začelo novembra 1945. Kasneje so se gimnaziji pridružili novi programi. Od leta 2002 delujemo kot Šolski center Postojna z dvema organizacijskima enotama: Srednjo šolo in Višjo strokovno šolo.

V okviru Srednje šole delujejo gimnazija, ekonomska in strojna šola ter dislocirani oddelki v Ilirski Bistrici, ki so v sestavi Šolskega centra Postoj-

na od šolskega leta 2004/05. V šolskem letu 2009/10 se je gimnazijskemu programu v Ilirski Bistrici pridružil še program tehnik računalništva.

Naše poslanstvo je ponuditi dijakom in dijakinjam splošno in strokovno znanje, širino duha in fleksibilnost. Trudimo se ustvarjati prijazno in varno okolje, v katerem se dijaki in dijakinje dobro počutijo in ki spodbuja ustvarjalnost in ambicioznost. Pomemben nam je njihov šolski

uspeh, vendar tudi kultura komuniciranja in medsebojnih odnosov, medsebojno zaupanje in spoštovanje. Pokazati jim želimo tudi pomen trdega dela, kritičnega razmišljanja in ustvarjalnega delovanja. Uspeh naših dijakov na splošni (gimnazija) in poklicni maturi (strokovni programi) je vsa leta nad slovenskim povprečjem. Ponosni smo tudi na naše zlate maturantke in maturante, ki nas vsako leto razveselijo s svojimi dosežki. Vrsta obšolskih dejavnosti,

krožkov, projektov, šol v naravi, mednarodnih izmenjav in strokovnih ekskurzij je za naše dijake in dijakinje dobrodošla življenjska izkušnja in drag spomin na srednješolsko obdobje.

Višja Strokovna šola Postojna je izobraževalno središče z bogato ponudbo treh različnih programov šeste (VI) stopnje izobrazbe, in sicer: Poslovni sekretar, Strojništvo ter Gozdarstvo in lovstvo. Šola je z letošnjim študijskim letom 2012/13 vpisala že de-

seto generacijo študentov in v teh letih so študenti in zaposleni dobili potrditev domneve, postavljene pred ustanovitvijo – da so se ljudje v regiji pripravljene izobraževati na naših strokovnih programih.

Naša želja je, da bi študentom in zaposlenim nudili možnost osebnega in delovnega razvoja, zato stremimo k prilaganju učnega procesa modernemu tempu življenja, ki od vseh nas zahteva čim večjo mero prilaganja – glede na

čina izvedbe študija in časovne fleksibilnosti. Šola ima tudi Erasmus univerzitetno listino (EUC), ki predstavlja splošni okvir oz. predpogoj evropskega sodelovanja znotraj Erasmus aktivnosti na področju terciarnega izobraževanja. Le nosilke listine lahko sodelujejo aktivnostih individualne mobilnosti in koordinirajo Erasmus projekte. Študentom ponuja možnost, da del študijskih obveznosti ali praktično usposabljanje opravijo v eni od sodelujočih držav.

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA
SREDNJA ŠOLA
Cesta v Staro vas 2, Postojna
spletna stran: www.scpo.si

vabi na informativni dan za programe:

- * gimnazija
- * ekonomski tehnik
- * strojni tehnik
- * oblikovalec kovin – orodjar
- * avtoserviser
- * pomočnik v tehnološkem procesu

Postojna:

v petek, 15. 2. 2013, ob 9.00 in 15.00
v soboto, 16. 2. 2013, ob 9.00

- * gimnazija
- * tehnik računalništva

Ilirska Bistrica:

v petek, 15. 2. 2013, ob 11.00 in 15.00
v soboto, 16. 2. 2013, ob 9.00

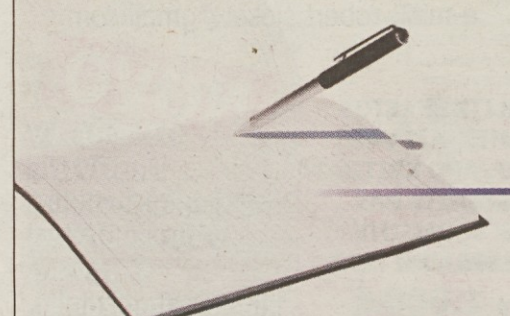

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA
Ljubljanska cesta 2, Postojna
tel.: 05 / 721 23 30 in 05 / 721 23 31
spletna stran: www.vspo.si

vabi na informativni dan za programe

- **Poslovni sekretar** (VI. st. izobrazbe)
v petek, 15. 2. 2013, ob 9.00 in 15.00 in
v soboto, 16. 2. 2013, ob 9.00
- **Strojništvo** (VI. st. izobrazbe)
v petek, 15. 2. 2013, ob 10.00 in 16.00 in
v soboto, 16. 2. 2013, ob 10.00
- **Gozdarstvo in lovstvo** (VI. st. izobrazbe)
v petek, 15. 2. 2012, ob 11.00 in 17.00 in
v soboto, 16. 2. 2012, ob 11.00

redni in izredni študij

**S Prvo prijavo
za vpis v višje šole
se lahko prijavite do 8. 3. 2013**

Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica

DRUŠTVO PODEŽELSKJE MLADINE

Na dan svečnice, smo končno dočakali ustanovitev Društva podeželske mladine Pivka, Ilirska Bistrica in Postojna (DPM PIP) tudi v naši regiji. Kljub izredno neugodnim vremenskim razmeram, se nam je kar 13 članom DPM PIP uspelo prebiti čez sneg in priti na občni zbor v Zagorje. Izvolili smo delovna telesa društva. Nad vse veseli smo bili obiska predsednika sveta postojnske območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) **Tonja Janežiča**, ki je spodbudil nastanek društva. Članom je zaželel predvsem srečno in uspešno delo ter poudaril, da na mladih svet stoji. Prav tako smo bili veseli pozdravnih in spodbudnih besed podžupana občine Pivke Andreja Godine, ki je vsem prisotnim članom podal kar nekaj koristnih na-

nji, ki nima starostne omejitve članov zato medse vabimo tudi starejše od 40 let, da pomagajo društvu s svojimi izkušnjami in znanjem, čeprav nimajo volilne pravice, kakor tudi ne mladoletni, vendar lahko sodelujejo pri vseh aktivnostih društva in svetujejo pri vseh odločanjih upravnega odbora.

Smo prostovoljno, samostojno, nestrankarsko in neprofitno društvo, ki bo skušalo oživiti tradicionalne vrednosti, spoštovanje narave in družbe, ohranjati tradicionalne šege in navade, prenašali znanje iz starejše na mlajšo generacijo. Organizirali bomo več izletov, prireditvev, kvizov, tekmovanj itd. Ob tej priložnosti zato vabimo tudi vsa društva s podobnimi interesi k medsebojnemu sodelovanju in povezovanju.

svetov za uspešno delovanje društva. Društvo smo ustanovili prvenstveno z namenom povezovanja mladih na območju treh občin, ki sicer ne sodelujejo ravno pogosto. Upamo, da bomo zgled vsem soobčanom in spodbudili tovrstno sodelovanje med občinami.

Društvo bo delovalo na povezovanju mladih s podeželja, pomagalo pri razvoju in skušalo širši javnosti približati kmetijstvo, šport in turizem. Delovali bomo na področju socialnega povezovanja ljudi in spodbujali humanitarnost. Smo prvo društvo podeželske mladine v Slove-

V društvu so vsi delovni organi sestavljeni številčno enakovredno za vse tri občine. Upravni odbor tako sestavljajo trije člani iz Pivke, trije iz Ilirske Bistrice in trije iz Postojne. Predsednica je postala Špela Sedmak, podpredsednika sta Andrej Sedmak in Rebeka Pipan, tajnica Ester Zamuda, blagajničarka Erika Batista ter ostali člani upravnega odbora: Martin Žužek, Andrej Torjan, Tinkara Primožič in Valentina Volk. Vse zainteresirane bodoče člane vabimo da nam pišejo na dpm.pip1@gmail.com in obiščejo naš Facebook profil.

Upravni odbor DPM PIP

Javno dostopni defibrilatorji

DEFIBRILATORJI V TRI POSTOJNSKE VASI

Na Postojnskem so v treh vaseh postavljeni prvi javno dostopni defibrilatorji, ki so najnujnejši pripomoček za hitro posredovanje pri oživiljanju. Nosilec akcije za nakup defibrilatorjev in tudi financer je Lista Krajevnih skupnosti »POPER« (Postojna, podeželje, ekologija, razvoj). V letih 2012 in 2013 so se za nakup odpovedali sredstvom, ki jim pripadajo po Pravilniku o sredstvih za delo svetniških skupin in samostojnih članov Občinskega sveta Občine Postojna.

Za vse tri defibrilatorje so odšteli 8000,00 €, za občino Postojna pa pomeni nabava in postavitve javno dostopnih defibrilatorjev prvi korak k izvedbi širše mreže javno dostopnih defibrilatorjev na lokacijah, ki so od centra oddaljene več kot 10 min. Splošno znano je namreč, da so za rešitev človeškega življenja ob zastoju srca pomembne prve minute.

V občini Postojna je bilo nekaj defibrilatorjev sicer že postavljenih, vendar ti niso javno dostopni. Novi, javno dostopni defibrilatorji so postavljeni na gasilskem domu v Planini in na trgovinah v Bukovju in na Razdrtem. Za te tri lokacije so se odločili po posvetovanju z reševalcem na urgenci Postojna Stojanom Boličem. Razdrto je sicer res ob avtocesti, vendar je tudi izhodišče pohodov na Nanos in zelo tranzitna pot, Planina in Bukovje pa sta od centra oddaljeni celo več kot 10 min.

Omenjeni defibrilatorji so torej vsakemu javno dostopni 24 ur, so ogrevani in pod alarmom, za uporabo pa so enostavni. Slediti je treba zgolj napotkom, ki jih defibrilator daje zvočno v slovenskem jeziku, posebnost teh defibrilatorjev pa je tudi v tem, da ga lahko uporabljajo tudi gluhe osebe. Napotki za uporabo se za vsak korak posebej namreč tudi izpišejo.

Če občan, ki bi želel nuditi pomoč z defibrilator-

jem, tega vendarle ne bo upal uporabiti, bo poklical na številko 112 in center bo preko pozivnikov nemudoma sprožil akcijo usposobljenih gasilcev za upravljanje z defibrilatorjem, ki so svoje znanje osvežili ali pridobili na usposabljanjih. Teh je po 9 na vsak defibrilator, skupaj bo torej kar 27 gasilcev v stalni pripravljenosti na morebitno intervencijo.

V naslednjem letu je želja Liste Krajevnih skupnosti »POPER«, da z lastnimi sredstvi poskrbi še za nabavo in postavitve dveh defibrilatorjev na južnem in severnem delu Občine. Na ta način bi postavili mrežo defibrilatorjev po najbolj oddaljenih vaseh. Defibrilatorje bi bilo dobro in smiselno postaviti po vseh drugih krajih po občini, ki so oddaljeni 10 minut in več od samega centra. Defibrilatorji bodo vneseni tudi v državno mrežo.

LISTA KS - "POPER"
Boštjan Stegel

SGLŠ Postojna

KO ŠOLA NI SAMO ŠOLA

SGLŠ Postojna ima najdaljšo tradicijo v izobraževanju na področju gozdarstva. Že več kot 50 let je edina šola v Sloveniji, ki redno in izredno izobražuje za poklice, znanja in veščine, ki so potrebna za varno in uspešno delo v gozdu. Prav po tem jo zelo dobro poznajo v strokovnih krogih po vsej Sloveniji in tudi po širni Evropi. Uspehi dijakov na evropskih prvenstvih šolo uvrščajo tudi med najbolj elitne gozdarske šole v Evropi.

imajo možnost delati z vsemi starostnimi skupinami. Dijaki v programu mizar dobijo znanja in veščine, ki so potrebna za raznolika lesarska področja. Posebno pozornost šola namenja ta trenutek najhitreje rastočem delu na področju lesarstva: gradnja lesenih objektov.

Šola spodbuja dijakinje in dijake, da se vključujejo v raznolike občolske dejavnosti, ki oblikujejo mladostnikovo celovito osebnost in postavi

Kraški regiji, ne zremo prav pogosto. Vsem, ki bi želeli obogatiti svoje znanje, SGLŠ Postojna ponuja tudi bogato paleto tečajev. Ta trenutek so najbolj obiskana brezplačna izobraževanja tehnike dela z motorno žago in spravilo lesa, povpraševanje pa je tudi po tečajih strojne sečnje, dela z adaptiranim gozdarskim traktorjem, dela z gozdarsko polprikolico in hidravličnim nakladalnikom, delo z gozdno žičnico, žagarstvo, varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki (F-kategorija)... Tečaj za vozniški izpit iz F-kategorije lahko najceneje pridobite prav v SGLŠ Postojna. SGLŠ je tudi edina ustanova v Sloveniji, ki ima licenco za izvajanje vseh nacionalnih poklicnih kvalifikacij s področja gozdarstva in lovstva, izvaja pa tudi NPK s področja lesarstva in zdravstva.

V dijaškem domu SGLŠ je tudi mladinski hotel in dobro poznana okrepčevalnica. Na novo prenovljeno jedilnico z veseljem najamejo tako posamezniki kot tudi skupine za različna praznovanja, občne zборе, obletnice, družabna srečanja... Pevski zbori prihajajo na intenzivne vaje, udeleženci taborov pa se vračajo zaradi odlične kuhinje, lepega šolskega parka in obilo dodatnih prostorov za različne aktivnosti, ki jih nudi mladinski hotel.

dober temelj za vstop v življenje odraslih. Dijakinje in dijaki se lahko udeležujejo v bogati paleti občolskih dejavnosti: plesna skupina, (spletni) časopis, strelstvo, lokostrelstvo, gledališki abonma, smučanje, obiski strokovnih sejmov, lovski krožek, prostovoljstvo...

Da pa je tesno povezana tudi z življenjem v Notranjsko

Šola pa si je zadala še eno nalogo: tudi izobraževanje za poklice v zdravstvu in za poklice v lesarstvu pripeljati v slovenski kvaliteten vrh. Tako dijakinje in dijaki v zdravstvenih programih v okviru strokovnih vsebin izkusijo zelo raznolika delovna okolja v bolnišnicah, zdravstvenih domovih, domovih za ostarele in

Pridi PO znanje, uresniči svoje sanje.

SGLŠ Postojna

vpisuje v šolskem letu 2013 / 14 v izobraževalne programe s področja **gozdarstva, lesarstva in zdravstva**:

GOZDARSKI TEHNIK

ZDRAVSTVENA NEGA

BOLNIČAR - NEGOVALEC

GOZDAR

MIZAR

SGLŠ Postojna nudi raznoliko izbiro mednarodnih izmenjav, učbeniški sklad, pestro izbiro prostovoljnega dela in bogato izbiro občolskih dejavnosti. Dijaki se udeležujejo številnih tekmovanj v Sloveniji in v Evropi. Ob šoli je tudi dijaški dom z odlično kuhinjo.

Vabljeni, da se nam pridružite na informativnih dneh v petek, 15. 2. 2013 (ob 9.00 in ob 15.00) in v soboto, 16. 2. 2013 (ob 9.00).

sglš

Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna

Tržaška cesta 36, 6230 Postojna

tel.: 05/850 10 20

URL: <http://sola.sglš.si>

Iz občine Pivka...

PODPIS POGODBE

Danes so v sejni sobi Občine Pivka predstavniki prostovoljnih gasilskih društev Občine Pivka, Gasilske zveze Postojna, Prostovoljnega gasilskega društva Postojna in župan Občine Pivka Robert Smrdelj podpisali pogodbo o financiranju javne gasilske službe za leto 2013.

Javna gasilska služba obsega naloge gašenja in reševanja ob požarih, preventivne naloge varstva pred požarom, naloge zaščite in

požarov, naravnih in drugih nesreč, izvajanje preventivnih nalog na nivoju teritorija delovanja PGD, načrtno kadrovanje, izobraževanje in usposabljanje na nivoju društva, druge naloge v zvezi z organizacijo in razvojem gasilstva, ki zagotavljajo izvajanje operativnih nalog, članstvo pri GZ Postojna in Gasilski zvezi Slovenije, nabavo in vzdrževanje gasilske zaščitne in reševalne opreme, zagotavljanje varstva pri delu.

plače strokovnega sodelavca PGD Postojna, ki opravlja naloge za prostovoljna gasilska društva v Občini. Za redno dejavnost gasilskih društev in GZ je Občina Pivka letos namenila 34.500,00 €, ki se jih bo GZ Postojna nakazovalo po dvanajstinah.

Sredstva iz požarne takse se razdelijo tako, da se nameni 3.000 € PGD Pivka, 3.000 € PGD Palčje, 3.000 € PGD Košana in 7.000 € PGD Zagorje.

reševanja ob poplavah ter drugih nesrečah v skladu z načrti zaščite in reševanja občine Pivka. Javno gasilsko službo opravljajo štiri PGD, ki imajo sedež v Občini Pivka, status društva v javnem interesu in določen požarni okoliš, ob pomoči GZ Postojna in PGD Postojna. V okviru svojih nalog prostovoljna gasilska društva skrbijo za gašenje in reševanje v primeru

Občina Pivka se je s podpisom pogodbe zavezala, da bo financirala dejavnost javne gasilske službe v skupni višini 126.000 €. **Za izvajanje preventivnih programov in izobraževanja gasilske mladine ter tekoče vzdrževanje gasilskih domov** je skupno načrtovanih **7.500 €**. Del sredstev v višini 3.000 € je namenjenih PGD Postojna in sicer za sofinanciranje

Občina Pivka bo v letu 2013 namenila 65.000 € ter pripadajoči znesek požarne takse, za investicije in investicijska vzdrževalna dela na objektih in gasilskih opremiti. Navedena sredstva se v višini 55.000 € namenijo PGD Zagorje za nadgradnjo gasilskega vozila GCGP-1, sredstva v višini 10.000 € pa se namenijo PGD Pivka za nakup intervencijskih oblek.

Šembije

REPA VELIKANKA

Repa velikanka, ki tehta kar 3,6 kilograma, je bila pridelana na sušnem ozemlju, »belem kamnju« v Šembijah, pri Vojtehu Vrh - Valetovemu.

Knežak

Leto pričeli s prvo pomočjo

Kneški gasilci smo novo leto 2013 pričeli zelo aktivno, saj smo že v soboto 12.1. organizirali interno usposabljanje iz prve pomoči. Usposabljanje smo izpeljali s pomočjo gasilcev-bolničarjev iz sosednjega Zagorja, ki so z velikim veseljem pripravili vse segmente usposabljanja, od teoretičnega s pomočjo multimedijske predstavitve, do praktičnega z uporabo avtomatskega električnega defibrilatorja. Usposabljanje, ki je bilo namenjeno razširitvi splošnega znanja in pa tudi obnovitvi že pridobljenega, je poželo pozitivne odzive med udeleženci.

tekst in foto: Erik Delost, PGD Knežak

Oglasi

Liburnia d.o.o.
Vilharjeva 36
6250 Ilirska Bistrica

tel.: +386 5 71 01 060
e-mail: liburnia@siol.net
www.liburnia.si

Terme Čatež

Oddamo
apartma
za 4-5 oseb.

28.06. - 24.08.2013 **70 €/dan**
Najem v pred in po sezoni
že od **30 €/dan**.

Ob prijavi nakup kart po znižani ceni **11,05 €/oseba/dan**.

Terme Olimia
Kamp Natura

Oddamo
počitniško hiško
za 4-5 oseb.

25.04. - 20.06.2013 **35 €/dan**
21.06. - 24.08.2013 **50 €/dan**
25.08. - 10.10.2013 **35 €/dan**

Cena najema / dan vključuje 2 karti za kopanje.

Informacije in rezervacije: **041 / 860 306**

ENERGETSKO VARČNA OKNA

Izkoristite zimsko akcijo in
nepovratna sredstva EKO sklada

prihranki do **40%**!

www.oknasemrl.eu

Eko sklad
Slovenski okoljski javni sklad
Eco Fund
Slovenian Environmental Public Fund

Brezplačne informacije:
051 / 628-505
Razstavi salon:
Planina 189 • 6232 Planina

MIZARSTVO ŠEMRL

Tradicija izdelave oken od leta 1895

• SMREKA
• MACESEN
• LES/ALUMINIJ

OPTIKA

Gregor Primc

Gregorčičeva 9
6250 ILIRSKA BISTRICA
Tel.: **05/71-00-510**

URNIK
PON-PET 8-12 in 15-18
SOBOTA 8-12

- MERITVE DIOPTRIJE
- OKULISTIČNI PREGLEDI
- MERJENJE OČESNEGA TLAKA
- IZDELAVA IN POPRAVILA OČAL NA RECEPT ALI BEZ

• ROČNE URE • ZLAT NAKIT • SREBRN NAKIT •

Z vidom pridobimo
najmanj 80%
informacij iz okolja.
zato poskrbimo
za jasen pogled
na svet.

Megaterm d.o.o.
TRGOVINA ZA TOPEL DOM

Kotel na pelete PELLSON X3

CESTA 25. JUNIJA 1G, KROMBERK,
5000 NOVA GORICA
tel.: 05/333-40-77, 333-40-76,
info@megaterm.si, www.megaterm.com
PE POSTOJNA Volaričeva 5c,
tel.: 05/726-21-96

SPECIALIZIRANA TRGOVINA
Z INŠTALACIJSKIM MATERIALOM
ZA VODOVOD IN CENTRALNO OGREVANJE

Primorske novice

V Ilirski Bistrici bi ukinili Državni svet in Varuhinjo človekovih pravic "Ravnanje župana je sporno"

Zakonsko varstvo volilne pravice je nezadostno, ocenjujejo v uradu Varuhinje človekovih pravic. Da bi v prihodnje preprečili podobne primere, kot se je zgodil ob volitvah v državni svet v Ilirski Bistrici, bodo predlagali ustrezne dopolnitve zakonodaje.

ILIRSKA BISTRICA – "Zlasti je potrebno jasno opredeliti dolžnosti pri izvedbi volitev in sankcije za opustitev dolžnosti župana ter učinkovita pravna sredstva za varstvo volilne pravice," je presodila **Zdenka Čebašek Travnik**, varuhinja človekovih pravic, ko je preiskala postopke v bistriški občini glede volitev v državni svet.

Poizvedbo o bistriškem primeru z vprašanjem, ali ima obstoječa pravna ureditev vgrajene primerne varovalke za preprečevanje samovolje organov, je naslovila tudi na državno volil-

no komisijo (DVK). Tam so ji pritrtili, da je bilo ravnanje župana **Emila Rojca** sporno, zato bodo o dogodku pripravili poročilo in predlagali spremembe zakona o državnem svetu.

Kot je pojasnila varuhinja, si župan v postopku izvedbe volitev treh elektorjev in kandidata za državni svet ni dovolj prizadeval za zakonito in pravočasno izvedbo. Predvsem je bila sporna županova odločitev, da zaradi sestanka na ministrstvu za kmetijstvo in okolje 18. oktobra lani občinsko sejo prekliche, s čimer ni bila mo-

žna izvedba evidentiranja kandidatov. To je vodilo do prve kršitve volilne pravice, saj je občina s tem dejanjem zamudila rok, ki ga je določila DVK. Za odlašanje ni nobenega opravičila, pravi varuhinja, pri čemer meri na

to, da župan ni znal dovolj prepričljivo pojasniti, zakaj za vodenje seje ni pooblastil katerega izmed dveh podžupanov.

"Sporna pa so tudi druga ravnanja župana. Odgovoren je namreč za izvedbo

kandidacijskih postopkov in glasovanje, zato se ne more izgovarjati, da ni prejel gradiva komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ampak mora v okviru svojih strokovnih služb in razpoložljivega časa zago-

toviti, da se vsi postopki izpeljejo zakonito in pravočasno," varuhinja opozarja na 14. in 15. člen zakona o državnem svetu, ki določata, da občine izvolijo svoje predstavnike v volilno telo v skladu s svojimi pravili.

Toda pravil v občini niso pripravili. "To je ugotovilo tudi Vrhovno sodišče, ki je zapisalo, da so prav težave pri sprejemanju pravil pripeljale do nezakonnosti v naknadnem postopku 25. oktobra, zaradi katerih je volilna komisija postojnske volilne enote zavrnila listo kandidatov za člane državnega sveta in seznam elektorjev," je Čebašek Travnikova sklenila poročilo.

Lori Ferko,
Primorske novice

Ukinil bi državni svet in varuha

Na poizvedovanja varuhinje človekovih pravic Zdenke Čebašek Travnik na bistriški občinski upravi je pisni odgovor sprva podal podžupan **Vojko Tomšič**, ki je zapisal, da se z županom Emilom Rojcem zavzemata za ukinitve državnega sveta. Pri tem je Tomšič še navrgel, da se "zavzema tudi za ukinitve vseh oblik varuhov".

Po besedah varuhinje ima lahko vsak svoje mnenje o potrebi po spremembi ustavne ureditve, vendar je nedopustno, da visok predstavnik lokalne oblasti svoja mnenja podkrepí z dejanji, ki ovirajo oblikovanje državnega sveta kot ustavne institucije.

"Glede mnenja podžupana o ukinitvi institucije, ki je z ustavo RS določena kot varuh človekovih pravic in temeljih svoboščin v razmerju do organov oblasti, ugotavljamo, da je glede na raven spoštovanja volilne pravice v obravnavanem primeru in ravnanje župana institucija varuha še kako pomembna za varovanje človekovih pravic posameznikov ter celo temelj demokratične ureditve, kot jih določa ustava," se je ostro odzvala varuhinja, ki se pri svojem delu sklicuje tudi na mednarodne pravne akte.

Vaše mnenje

Psi lajajo, karavana gre dalje...

Pravijo, da se vztrajnost obrestuje, a to nikakor ne drži v občini Ilirska Bistrica. Da boste lažje razumeli problematiko, ki ne pesti le mene, pač pa tudi sovaščane bom najprej podal nekaj podatkov.

Nekje v letu 2009 (če me spomin ne vara) so na Bač pripeljali prvi kopači, kamioni in z njimi prišli tudi delavci nekdanjega Primorja. Če smo do njihovega prihoda imeli še dokaj urejene – asfaltirane ulice (ki so bile narejene s samopriskom krajancov!!) in avtobusno postajališče, je slika po njihovem odhodu (mislim, da je bilo leto 2010) popolnoma drugačna. Ko se človek zapelje skozi vas ima občutek, da kljub napredku in razvoju o katerem se toliko govori, se vas vrača v skoraj kameno dobo. Spopadamo se z nedokončano metorno kanalizacijo, ulice so ostale ne asfaltirane, ostaja neurejena javna razsvetljava in kar še najbolj bode v oči – OSTALI SMO BREZ AVTOBUSNEGA POSTAJALIŠČA, kar pa pomeni da naši otroci čakajo na šolski avtobus v dežju, snegu, mrazu in vetru. Seveda, naši otroci niso iz sladkorja in brez dvoma lahko tudi malo potrpijo, vendar potrpeti in počakati nekaj časa je popolnoma druga zgodba kot biti brez prometno neurejene in neoznačene avtobusne postaje že od leta 2009.

Vaščani smo o proble-

matiki razpravljali in prišli do ideje da postavimo sami avtobusno postajo, vendar so pristojne službe opozorile vaško skupnost, da mora biti avtobusna postaja v skladu s predpisi in normativi, kar pa mi ne zmoremo. V sled navedenega so se predstavniki vaše skupnosti in posamezni vaščani obrnili neposredno na župana, ki je iskreno povedano, pokazal zelo velik interes za ureditev nastalega problema. Moram poudariti (vsaj kot pravijo v vaški skupnosti), da je župan celo dvakrat, če ne mogoče celo trikrat od pristojnih zahteval popis neurejenih avtobusnih postajališč v občini, ker je to po njegovem mnenju prioriteta, a žal smo ostali le pri popisu. Razumem sicer, da obstajajo težave z denarjem, vendar če bi človek normalne in zdrave pameti malce poslušal, prekorajčil svoje osebne omejitve bi z lahkoto uredil avtobusno postajališče na Baču, pa tudi še kje drugje.

Župana so predstavniki vaše skupnosti opomnili oz. seznanili (ker menda da do tistega trenutka ni vedel za pogodbo med občino Ilirska Bistrica in MORS) z možno-

stjo pridobitve denarja s strani MORS-a – kot odškodnina za hrup in težave, ki jih vojska povzroča vaščanom vasi Bač, v višini 130.000,00 eur. Omenjena možnost mu je bila predlagana, ker iz naslova odškodnine lahko vaščani vasi Bač urejajo infrastrukturo, ne moremo pa denarja porabiti za neke druge nesmotrne namene. Žal, smo tu naleteli na veliko oviro, kar je milo rečeno skregano z zdravo pametjo, župan ni želel zahtevati denarja od MORS-a, ker češ da je država v težavah. V vaški skupnosti, pa tudi mi vaščani smo prvo leto to skušali nekako razumeti in upali da bo župan oz. občina pripravila ustrezno projektno dokumentacijo ter od MORS-a zahtevala rento v višini 130.000,00 eur. Žal iz te moke ni bilo kruha.

Vaška skupnost in vaščani smo zaradi neodzivnosti ubrali drugo pot, se pozanimali na Ministrstvu za obrambo v zvezi z našo rento in dobili uraden odgovor, da je pogodba sklenjena in pristojnim ministrstvom zato se z nami o odškodnini in projektih oz. investicijah ne morejo pogovarjati. A, z vztrajnostjo in zbiranjem podatkov nismo kar tako odnehali. V doglednem času nam je uspelo priti do točnih podatkov o odškodninah oz. rentah, ki so bile izplačane ostalim upravičnim občinam po Sloveniji in to kljub težkim in kriznim časom. Res je, da so bile te odškodnine nekoliko nižje od upravičenih, vendar so bile in tega denarja občinam ni bilo potrebno iskati med svojimi prihodki.

Kaj pa v naši občini? V naši občini, kljub pozivom in predlogom s strani vaše skupnosti Bač nismo storili nič, vse od leta 2010 in tako smo osvojili lovoriko edine občine v Sloveniji, ki je upravičena do odškodnine oz. rente (po pogodbi) pa zanjo ni zaprosila oz. jo zahtevala. Še razmislite, s tem smo bili sicer neposredno prizadeti vaščani Bača in smo zaradi tega naravnost ogorčeni,

Glede na dosedanjo prakso vodstva Občine Ilirska Bistrica, pričakujem »napad« na vas Bač in vaščane, kljub temu da članek sestavljam sam. Nič ne de, izgubili smo že na dlan prinesenih 390.000,00 eur pa verejtno bomo izgubili še dodatnih 130.000,00...nič hudega, bodo smeti malce dražje, pa voda tudi in bomo ta denar nadomestili iz svojih žepov. Žal je tako.

AVTOMATSKA AVTOPRALNICA URNIK 8.00 - 16.00
sobota 8.00 - 13.00
nedelja zaprto

AVTOPRALNICA KOREN JOŽKO
Koseze 3, Ilirska Bistrica
tel.: 040/240-118

SAMOPOSTREŽNA AVTOPRALNICA URNIK VSAK DAN 7.00 - 22.00

Zunanje in notranje čiščenje osebnih in tovornih vozil.

Drugačno, Originalno, Raznoliko, Izbrano, Slastno

Redna kuharska rubrika je stalnica časopisa Snežnik. Ker smo prepričani, da smo 'veliki mojstri kuhinje' pravzaprav vsi, ki se lotimo kuharskega ustvarjanja, je ta rubrika namenjena vsem tistim, ki si želijo svoje male skrivnosti ter okusne recepte deliti z drugimi. Vabljeni torej k soustvarjanju rubrike, v kateri bomo mesečno predstavljali zanimive nasvete, zdrave predloge, nove ideje, slastne recepte...

BAKLAVA**sestavine:**

vlečeno testo
450 g orehov
3 žlice olja
2 jogurta
1 kislina smetana
sok 1 limone
½ dcl ruma
½ kg sladkorja
¾ l vode

Pečakar dobro naoljimo in vanj položimo plast vlečenega testa. Testo namažemo z maso, ki smo jo pripravili tako, da smo dobro premešali jogurte, kislino smetano in olje. Po premazanem testu posujemo pest zmletih orehov. Položimo naslednjo plast testa in postopek ponovimo. Postopek ponavljamo toliko časa, da porabimo vse sestavine (običajno 5 do 6 plasti vlečenega testa). Na vrhu mora biti seveda čista plast testa. Pomembno je, da baklave preden damo v pečico razrežemo. Pečemo jih najprej 15 minut pri višji temperaturi (okoli 200 stopinj Celzija), da porumenijo, nato pa 45 minut pri nižji temperaturi (okoli 170 stopinj Celzija). Pečene baklave zalijemo s tekočino, ki smo jo pripravili na sledeč način: sladkor in vodo zmešamo, dodamo sok ene limone, rum in

segrejemo do vrenja ter vremo 20 minut. Tekočina mora biti gosta, vendar ne pregosta, sicer se baklave ne bi dovolj namočile.

Mala skrivnost: Pri pripravi baklav moramo paziti, da si tekočino s katero zalijemo baklave pripravimo prej, saj mora biti tekočina s katero zalivamo vroče baklave hladna. Lahko pa uporabimo obraten proces in sicer najprej spečemo baklave, jih ohladimo in zalijemo z vročo tekočino. Pomembno je, da je ena sestavina hladna, druga pa vroča. Baklave se morajo dobro napojiti, zato so užitne šele potem, ko so se vsaj 24 ur močile.

Igor Štemberger

Za vino skrbijo tudi vitezi vina

V eni izmed številnih smo opisali delo someljejev, danes pa bomo opisali delo vinskih vitezov, ki je dokaj skrit, nepoznan pojem. Pa tudi društvo vitezov je malce zavito v skrivnost v svoji dejavnosti. Pa vseeno vam ga bomo danes malo približali.

»In honorem dei et in honorem vini« je geslo Evropskega reda vitezov vina, s sedežem v Avstriji, v Eisenstadtu. Konzulat za Slovenijo deluje vse od osamosvojitve, torej od leta 1991, ko so s slovesnostjo na Ptuj ustanovili slovenske vinske viteze.

In kako so evropski vinski vitezi sploh nastali? Ordo equestris vini Europae, kar je latinsko ime reda, izhaja iz tradicije viteškega rodu svetega Jurija. Ta red je bil ustanovljen leta 1468 pod vodstvom cesarja Friderika III., papež Pavel II. pa ga je potrdil z bulo naslednjega leta. To tradicijo so obudili na Gradiščanskem v Avstriji 1984 z ustanovitvijo Gradiščansko panonskega reda vitezov vina s sedežem v Eisenstadtu. Tako so želeli obuditi tradicijo vinskega viteštva, kar se je hitro razširilo na sosednje države, ki so prav tako želele ohraniti to tradicijo. Kasneje so red preimenovali v Evropski red vitezov vina.

Čeprav Konzulat za Slovenijo deluje v okviru Evropskega reda, pa ima tudi svoje pravice. Tako je v njegovi pristojnosti predlaganje in sprejemanje novih članov ter predlaganje in potrjevanje napredovanja članov po redovnih stopnjah. V redu so naslednje stopnje: hospes ali gost omizja, ki je vabljen k vsem prireditvam, nima pa pravice glasovanja. Naslednja stopnja je vinski svetnik, zatem sodnik in najvišja je vitez vina. Vitezi pa se naprej delijo po stopnjah in funkcijah; ki jih opravljajo v okviru Evropskega reda vinskih vitezov. Konzulat za Slovenijo vodijo konzul, prokonzul in častni konzul ter člani Sveta konzulata, ki ima naslednje funkcije: notarja, zakladnika, konzularnega vikarja, gastronomo, enologa, maršala (zadolžen je za protokol) in atašeja za stike z javnostmi.

Najvišji organ Konzulata je Konvent, na katerega so vabljeni vsi člani in častni gostje, zatem Velika letna svečanost in Tiha svečanost, namenjena strokovnim in meditativnim razsežnostim zaprisežencev. Poseben pomen pa ima Vinski viteški turnir, s katerim želijo na specifičen način ovrednotiti vino kot plemenit viteški napitek in dati podporo določenim sortam oziroma vinom. V okviru slovenskega konzulata deluje šest Vinskih viteških omizij, in sicer Pomursko, Mariborsko, Celjsko, Posavsko, Ljubljansko in Primorsko.

Gre torej za vinski viteški red, v katerem je središče vino, povzdignjeno v simbol. Čeprav red ni verski, je za njegovo delovanje pomembna bližina oltarja. Redovne slovesnosti so povezane z blagoslovom vina in spoštovanje krščanskih vrednot. Čeprav red ni političen, to ne pomeni, da ga ne zanima

politika v smislu odnosa države in družbe do zemlje, vinogradov in pridelovalcev vina. Posebno skrb posveča negovanju visokih vrednost duhovne odličnosti in plemenitega viteškega prijateljstva. Zato je moto delovanja reda: »Šele ko boš premagal zavist in se boš začel zavzemati za druge, boš postal pravi viteški človek.«

Vitezi vina so bojevniki za mir in sožitje med narodi. Meč jim je simbol časti in ne orožje sovražnosti. Kdor pije plemenito vino in prijateljuje, se ne vojskuje.

Zato je reklo vinskega reda vitezov tudi: »Položimo orožje, dvignimo čaše!«

Delovanje vitezov vina je usmerjeno v prizadevanje za sožitje družbe, za spoznanje vina kot dobrine, na katero moramo biti ponosni. Predpogoj za užitek v vinu kot kvaliteti svojega življenjskega sloga, pa je blagostanje v družbi. Zato si vitezi prizadevajo za vzpostavitev takega stanja in vzdušja v družbi, ki je naklonjeno človeku in vinu.

Poleg utrjevanja vinske kulture pa si evropski vitezi vina prizadevajo tudi za prostovoljno, častno, splošno koristno in neprofitno delo. Poleg tega si prizadevajo tudi za splošen napredek na kulturnem in znanstvenem področju, kar pomeni, da v njihovih niso le ljudje, ki so na kakršenkoli način povezani z vinom, ampak tudi drugi. Lahko bi torej rekli, da red združuje vse ljudi dobre volje, ki so svoje znanje in izkušnje pripravljeno deliti z drugimi. Združuje jih skupna želja po ohranjanju in bogatenju slovenske vinske kulture ter vinske kulture na sploh. Iz tega izhaja tudi njihovo prizadevanje za utrjevanje slovenske in širše evropske identitete.

V Sloveniji pa imamo tudi Slovenski red vitezov vina. Ta združuje samo člane iz Republike Slovenije. V Slovenskem redu vitezov ne more biti vsakdo. Vitez namreč postane, če imaš določene kvalitete ter le na povabilo članov tega reda. Moraš biti vinogradnik ali vinar, častilec vin, spoštovati moraš vinsko kapljico, jo promovirati in širiti kulturo pitja vina, moraš biti domoljub. Slovenski red deluje v devetih viteških omizij (Pomurje, Ptuj – Ormož, Maribor, Celje, Ljubljana, Omizje za Dolenjsko, Posavje in Belo krajino, omizje za Slovensko Istro in Kras ter Omizje Brda in Vipava), najvišji skupni organ pa je Svet reda. Stopnje v redu pa so vitez pripravnik, vitez II stopnje, vitez I stopnje in vinski vitez.

Slovenski red vitezov deluje šele deveto leto, a kljub svoji „mladosti“ je članstvo naredilo veliko na promociji vina in kulture pitja. Vitezi skrbijo za dvig kulture pitja vina, ohranjanje običajev povezanih s slovenskim vinogradništvom in vinarstvom, promovirajo slovenska vina doma in v tujini, razglašajo zlahka in plemenita vina v Sloveniji, ob tem vsako leto, v Gornji Radgoni, izbirajo „viteško vino“. V okviru vsega tega

PICERIA PARK ČE TE PIČI, PIZZERIA PARK POKLIČI!

71 45 144

RAZVOZ PIC JE CEL DAN 9 - 22 URE

OKREPČEVALNICA Zemonska Vaga

SOBE CAMERE ZIMMER ROOMS

DOLNJI ZEMON 87
TEL.: +386 5 714 60 18
GSM: +386 41 286 712

SREDA ZAPRTO

ILIRSKA BISTRICA

D. ZEMON

JELSANE

RUPA

HR SLO

DOBRODOŠLI • BENVENUTI
WILLKOMMEN • WELCOME

Tel.: 05/714 12 07 Mob.: 041/424 974

OKREPČEVALNICA TRNOVO

gostilna pri Matetu

HRAM DOBREGA

ILIRSKA BISTRICA 1878

CATERING

REZERVACIJE ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE

pa je, dvig domoljubja. Delujejo v širšem družbenem interesu, saj niso strogo zaprti v svoje vrste. V ta namen izdajajo tudi knjige s področja kulinarike in vina. Tako so doslej izdali že štiri knjige, Prva izmed teh knjig je bila '200 vinskih pesmi in napičnic', ki smo jo poimenovali v čast vinu in domovini, sledijo pa: Tartufi in vino, Vino in stare slovenske jedi, ter na koncu Haloze – pokrajina, ljudje in vino. Za vse te knjige, avtorji so naši člani, so prejeli priznanja doma in v tujini, najvišje priznanje pa so leta 2007 prejeli na Kitajskem za knjigo Tartufi in vino, ki je bila razglašena za najboljšo knjigo s področja kulinarike in vina za omenjeno leto. In če vemo, da po svetu letno izide 25.000 takšnih knjig potem je jasno kakšna čast jih je doletela.

Slovenski red vitezov vina s svojimi 110 člani ne skrbi le za promocijo slovenskega vina, za dvig vinske kulture in za ohranjanje tradicije, temveč del svojega delovanja namenja tudi različnim oblikam humanitarne pomoči.

Telečja nabodala po domače**Priprava**

Krompir olupimo, narežemo na kocke in pokritega kuhamo v zelenjavni juhi, da se zmehča. Bučko operemo, narežemo na kolobarje

in jo dodamo h krompirju 1-2 minute, preden je krompir kuhan. Juho solimo in popramo.

Vsak zrezek narežemo na 4 enako velike kose in na vsakega položimo en žajbljev list. Meso zvijemo. Vsak zvitek ovijemo še z enim žajbljevim listom. Po štiri zvitke nabodemo na lesena nabodala ter solimo in popramo.

V ponvi segrejemo 2 žlici olja, dodamo strt česen in meso opečemo. Pečena nabodala vzamemo iz ponve. Usedlino, ki se je nabrala med pečenjem, zalijemo z balzamičnim kisom in vinom in malo pokuhamo. Prilijemo skodelico zelenjavne juhe in omako zgostimo s škrobom. Meso položimo v omako, na hitro zavremo in odstavimo.

Zelenjavno prilogo, ki se je kuhala v juhi, damo na krožnik, nanjo položimo nabodalo in prelijemo z omako.

Sestavine:

- 2 kosa krompirja
- 1 kos bučk
- 2 žlici olja
- 1 strok česna
- 0,5 dcl rdeče vino
- 0,5 l zelenjavne juhe
- 30 dkg teletine
- sol, poper
- balzamični kis
- žajbelj

Kmetje OE KGZS Postojna**O možnostih za rešitev problema divjadi in zveri**

Na pobudo predsednika OE KGZS Postojna Tonija Janežiča, so se na sedežu KGZS v Ljubljani sestali nekateri kmetje z območja Ilirske Bistrice, Pivke in Postojne s

vsak dan preko celega leta. Prijavljanje škod tako zahteva veliko časa in potrpljenja kmetov. Tudi odškodnine so velikokrat prenizke in ne odražajo dejanske škode, ki jo

varovanjem živine z ograjami in pastirskimi psi ter izpostavili pomanjkljivosti enim in drugim.

Dejstvo je, da jim ponavljajoče in vse večje škode

strokovnimi sodelavci oddelka za gozdarstvo pri KGZS. Predstavili so probleme, ki jim jih povzročajo divjadi in zveri ter iskali možnosti za rešitev situacije. Prisotni kmetje so posebej izpostavili več let trajajoče probleme z divjimi prašiči, ki so se lani še razširili. Škode so bile zelo visoke ne samo na kmetijskih kulturah ampak tudi na travinju. Poudarili so, da učinkovite zaščite pred divjimi prašiči ni. Postavitev ograj je zaradi terenskih razmer in razdrobljene posesti praktično nemogoča.

Potarnali so tudi nad odnosom lovcev v postopkih ocenjevanja škod, saj le ti velikokrat ne spoštujejo zakonsko predpisanega postopka. Postopek uveljavljanja odškodnin je neživiljenjski, saj se škode pojavljajo praktično

povzročijo divjad. Še posebne probleme imajo ekološki kmetje, saj so cenovne razlike pri odškodninah še večje, poleg tega jim lovci ne zagotavljajo ekološkega semena pri sanacijah terena. Pretresljive so tudi pripovedi o škodah, ki jim jo povzročajo volkovi in medvedi na živini in silažnih balah. Tudi tu se kaže problem nerealnih cen živine, še posebno plemenske. Posledica škod so tudi posredne škode kot nižja mlečnost, vedenjske motnje (stres), zvriganje, težave z reprodukcijo. Te izgube niso odškodninsko ovrednotene. Napadi zveri se ne dogajajo samo ponoči ampak tudi podnevi. Razen tega se brlogi volkov in medvedov nahajajo preblizu naselij. Kmetje so na sestanku predstavili svoje izkušnje z

jemljejo voljo do kmetovanja. Prihaja do opuščanja kmetovanja, vasi se posledično praznijo.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) vsekoli opozarja pristojne institucije na tovrstne težave, ki se pojavljajo v zvezi z divjadjo in zvermi. Prizadeva si za povečanje odstrela na izpostavljenih območjih in zmanjšanje populacij divjadi in zveri. Aktivno sodeluje v postopkih lovsko upravljavskega načrtovanja. KGZS je svetovala OE KGZS Postojna in kmetom, da se tudi sami aktivno vključijo v nastajanje Lovsko upravljavskega načrta za tamkajšnje Lovsko upravljavsko območje (LUO) in se povežejo z nosilci načrtovanja na Zavodu za gozdo Slovenije.

Andrej Andoljšek

Koronarno društvo**NOVA SKUPINA**

Koronarno društvo Ilirska Bistrica je eno najmlajših prostovoljnih in humanitarnih društev v občini, saj je bilo ustanovljeno šele oktobra 2010. Ob koncu leta 2010 je imelo skupaj nekaj čez sto članov, ob koncu leta 2012 pa je bilo v društvu registriranih in aktivnih 176 članov.

Poleg dobre prepoznavnosti njihovega dela in privlačnega programa zagotovo vpliva na število vključenih tudi dejstvo, da društvo organizira svoje dejavnosti po lokalni centri občine in ne le v občinskem središču. Njihov najbolj prepoznavni program redne telesne vadbe, ki poteka dvakrat tedensko v večernem času, je bil doslej organiziran v osmih lokalnih skupinah, čim bližje krajem iz katerih prihajajo telovadeči. Poleg dveh skupin v Ilirski Bistrici, poteka vadba še v dveh skupinah na Pregarjah, po ena skupina pa deluje v Jelšanah, Kuteževem, Knežaku in Podgradu.

Proti koncu lanskega leta se je pokazala potreba in želja, da društvo organizira še deveto skupino za krajanje Jasena in okoliških vasi. V dogovoru in ob sodelovanju Krajevne skupnosti Jasen je društvo v mesecu novembru v Vaškem domu Jasen organiziralo za zainteresirane vaščane prvi animacijski sestanek, na katerem so jim predstavili cilje društva, njihov program in odgovarjali na vprašanja. Ker je bilo kandidatov za delo v društvu precej, so pričeli s poskusno vadbo enkrat tedensko. Na ta način so krajanje bližje spoznali aktivnosti društva in preizkusili vadbene programe, posebej prilagojen osebam z dejavniki tveganja na srčno žilne bolezni in drugim, ki imajo težave z gibalno oviranostjo.

S prvim četrtkom v mesecu januarju letos pa je bila nova - deveta skupina društva v Jasenu tudi uradno ustanovljena. Skupino sestavlja 20 članic in članov, večina iz Jasena, nekaj pa tudi iz Ilirske Bistrice in okolice. Redna telesna vadba poteka v Vaškem domu Jasen, vsak torek od 18.00 do 19.00 ure in vsak četrtek od 19.00 do 20.00 ure. Vsi telovadeči so prejeli vadbene podloge in elastične trakove, na voljo pa so tudi gym žoge, tester in drugi vadbene pripomočki. Vadbo po posebnem programu vodijo dodatno usposobljene vaditeljice, ki poleg vadbenega programa skrbijo tudi za redno merjenje in spremljanje vrednosti krvnega tlaka in srčnega utripa udeležencev vadbe ter spremljajo njihovo splošno počutje.

Z ustanovitvijo skupine Jasen je tako Koronarno društvo pridobilo nove člane in ponosni so na to, da so z letošnjim letom presegli številko 200 članov.

J. V.

Coaching**POTREBUJETE SPREMEMBE, UPORABITE COACHING**

Svet doživlja velikanske spremembe z nenehnimi vzponi in padci. V danjem stoletju je človeštvo naredilo ogromen korak v smeri znanstvenega napredka in manjši korak v smeri medčloveških odnosov. Možnosti, ki se ponujajo danes, so drugačne. Pretekla izkušnja ne zadoščajo več za reševanje sodobnih problemov, ki nastajajo kot posledica hitrih preobratov.

Za preživetje posameznika, organizacije ali vlade so potrebne korenite kulturne spremembe. Zaposleni morajo vložiti vse svoje napore v hitrejše razmišljanje in v modrejše odločitve. Dati morajo domišljiji pristo pot pri iskanju novih idej in se na različne načine povezovati med seboj.

Manager (Levine 1995) mora imeti trezno predstavo in občutek za vrednote organizacije, ki jo želi voditi. Veliko bolje mora obvladovati medsebojno sporazumevanje in znati spodbujati zaposlene. Mora znati ohraniti razsodnost in znati izvleči vso nadarjenost in ustvarjalnost, ki jo premore njegova organizacija. Stuart R. Levine pravi, da je potrebno ljudem pomagati in jih voditi, da dosežejo tisto, za kar so sposobni; da je potrebno zasnovati vizijo za prihodnost, spodbujati, poučevati, svetovati, razvijati in ohranjati uspešne medsebojne odnose.

Poslovna učinkovitost je ključ do uspešnosti organizacije in njenih zaposlenih. Obstajajo različni pristopi do izboljšanja poslovne uspešnosti. Med njimi se v zadnjem času vse bolj uveljavlja coaching. Coaching je v Sloveniji manj znan pristop za razvoj človeških virov, zato veliko managerjev in podjetnikov ne ve, kaj točno zajema ta izraz (Čeč 2007).

Kaj je coaching?

Pri nas še nimamo ustreznega prevoda za besedo coaching, zato se še vedno uporablja angleška beseda. Prevod angleške besede coach pomeni trener, inštruktor, kočija, vagon, avtobus. Tako si lahko coaching poenostavljeno predstavljamo kot proces, ki nam s pomočjo določene osebe, coacha, pomaga priti tja, kamor si želimo.

Coaching je v managementu način za dvigovanje uporabnosti človekovega kapitala zaposlenih. Zaposleni imajo še veliko neizkoriščenih potencialov, ki jih je mogoče z ustreznimi prijemi pretvoriti v praktične veščine za učinkovitejšo spoprijemanje s poslovnimi izzivi. Poleg večje poslovne učinkovitosti prispeva coaching tudi k boljšemu zdušju med zaposlenimi, kar ustvarja zadovoljstvo na delovnem mestu in v zasebnem življenju. To daje dodatno motivacijo za produktivno in predano delo. Pozitivno vpliva na vse zaposlene, od najvišje do najnižje ravni organizacije (Čeč 2007).

Coaching se izvaja s pomočjo različnih psiholoških, andragoških in drugih znanj. V osnovi pa ga gradijo tehnike poslušanja, zrcaljenja, zastavljanja vprašanj in dajanja informacij, ki klientu pomagajo do tega, da začne sam sebi zastavljati vprašanja ter iskati odgovore nanje.

Coaching na ravni organizacije je lahko eksterni ali pa interni. Eksterni coaching izvajajo coachi, ki niso del organizacije in je namenjen predvsem najvišji ravni managementa. Ko coaching izvaja oseba, ki je nekdo izmed zaposlenih v organizaciji, pa govorimo o internem coachingu. Vendar pa interni coach ni klientov nadrejeni, ampak je oseba s širšim pooblastilom delovanja,

kot ga ima klientov manager. Usmerjen je na celovit profesionalni razvoj posameznika in ne samo na izboljšavo na trenutnem poklicnem področju klientskega delovanja.

Kdo je coach?

Coach je načeloma lahko vsak, ki je enakovreden klientu in mu klient zaupa. Uspešen coach pa je lahko samo tisti, ki ima veliko izkušenj in znanj; je osebnostno dozorel, samozavesten in ima občutek za delo z ljudmi. Je tisti, ki z občutkom za čustva klienta in odlično komunikacijo vodi stranko na način, da se sama prebije do rešitev in sprememb.

Cilj coacha je, da iz posameznika izvleče njegove najboljše lastnosti in sposobnosti ter mu omogoči, da sprejema tiste odločitve, ki mu bodo izboljšale privatno ali poklicno življenje. Preplet vprašanj in odgovorov med coachom in klientom neprestano spodbuja učenje obeh strani. Zato je učenje pri coachingu dvosmeren proces, pri katerem pridobivata oba, coach in klient.

Odnos med coachem in klientom je izhodišče uspešnega coachinga, zato ga morajo spremljati vzajemno spoštovanje, zaupanje in dopuščanje svobode izražanja. Pri tem je bistvo, da klient s pomočjo coacha opredeli glavne ovire, ki preprečujejo njegovo učinkovitost. Klient ima po zaključenem procesu jasno vizijo bodočnosti organizacije, svojega dela ali osebnih rešitev. Pri coachingu gre za učenje, vendar pa coach ni učitelj in ni nujno, da ve, kako narediti stvari bolje kot klient. Coach opazuje vzorce, pripravlja teren za nove mehanizme in nato dela s posameznikom do uresničitve bolj uspešnih mehanizmov (Bejak 2010).

Prednosti coachinga

Ko se pojavijo potrebe po spremembah, coaching uspešno deluje najprej na ravni posameznika in posledično na ravni organizacije. Koristi coachinga se pri posamezniku kažejo v spremenjenih vedenjskih vzorcih, večji samozavesti in osebni odgovornosti, izpolnjevanju zastavljenih ciljev, večjih poslovnih dosežkih, boljših komunikacijskih sposobnostih, večji odgovornosti do zdravja in drugem.

Sprva se rezultati coachinga ne morejo meriti s finančnimi učinki. Kljub temu neizpodbitno drži, da doslej še ni bilo organizacije, ki ne bi imela koristi od večje iskrenosti, manjšega števila odpovedi, boljše komunikacije med zaposlenimi, zavestnega razvoja talentov in discipliniranih vodij, ki imajo občutek za delo z ljudmi. Iz tega sledi, da je vključevanje coachinga eden bistvenih faktorjev za dolgoročno učinkovitejšo in uspešnejše poslovanje (Čeč 2007).

Če se zavemo, da so ljudje v podjetju največja pridobitev in bomo zato vlagali v njihov razvoj, se bo to odražalo tudi v večji kvaliteti storitev in proizvodov. Kot je že povedal C. Darwin, ne preživijo najmočnejše ali najpametnejše vrste, ampak tiste, ki se znajo najbolje odzivati na spremembe.

Sandra Matjan

Prebiranja

Potepanja po poteh Šavrinke

Marije, Špela Ledinek in Nataša Roglja

Knjižnica glasnika Slovenskega etnološkega društva 32, Ljubljana 2000

»Ko bi človek lahko poletel kot Ikarus in si tako ogledoval svojo rodno grudo, bi prav gotovo opazil veliko novega. Tudi okolje, za katerega si prepričan, da ga poznaš, z drugačnega zornega kota ponovno odkriš.«

Nedavno tega me je obiskal znani radijski novinar slovenskega nacionalnega programa in si želel izvedeti več o ženskah, ki so v Brkinih, tako kot znane Šavrinke, nosile živež na prodaj v Trst. Neraziskana tema. In ja, vprašanje, ki se mi vedno znova poraja je, zakaj tematika naših prednikov zanima tako malo ljudi, morda nekaj usposobljenih etnologov in nekaj ljubiteljskih posameznikov, a nedvomno premalo. Ampak o tem kdaj drugič. Pričujoča knjižica mi je padla v roke, medtem ko sem iskala neko čisto drugo knjižico o slovenski manjšini v Italiji. Tudi Šavrinke in naše none Brčinke so z Italijo, vsaj s Trstom (za katerega celo nekateri današnji Italijani še ne vedo, da je del Italije - osebna izkušnja enega poslušalcev na zadnjem predavanju v knjižnici), povezane tako in drugače. Preprodajalke med Trstom in Istro (ali med Trstom in Brkini v primeru Brčink, med katerimi je bila tudi ena izmed mojih non) pričajo o času, ki je v nekaterih glavah mogoče zaraščen z robidovjem, pri nekaterih pa ostaja zabeležen in večer spomin na none, tete, matere, ki so na tak ali drugačen preživljale svoje družine. Po stezicah, ki so vodile iz dežele proti obali in mestom, so se rojevale zgodbe »švercerk«, kontrabandjerk, popotnic, ali preprosteje prvih trgovk. Ena izmed zgodb je zgodba Marije France iz Gračiča, ženske, ki je v obdobju med obema svetovnjima vojnima vzdrževala družino s preprodajanjem jajc. Zgodba osredišča Marijino življenje in prehojene poti, ki so živa vez med pripovedmi tistih, ki so take poti izkusili in tistim, kar danes skušamo razumeti in podoživeti. Izseki iz intervjujev z Marijo in njenima hčerama, fotostrip in odlomki iz Marijine knjige Šavrinke zgodbe, izseki iz dnevnika, ki ga avtorici pišeta med potepanjem po Istri, to in še več najdemo v drobni sto stranski knjižici. V njej so predstavljene družbene, zgodovinske in gospodarske okoliščine, ki so pogojevale način življenja istrskih kontrabandjerk v prvi polovici 20. Stoletja. »Knjiga je splet Marijinih opisov, fotografij, pogovorov z drugimi trgovkami, današnjih literarnih ter drugih umetniških in folklornih upodobitev Šavrinke in podoživljanja poti ter interpretacije procesa oblikovanja sodobne šavrinske identitete. Knjižica ali raziskava kot je ta, utira pot etničnemu in geografskemu označevanju s Šavrini in Šavrinijo.« Pregnetena realnost, raznotere družbene situacije z medsebojnimi povezavami in sosledji. Povezava stvarne situacije, podatkov in dogodkov s širšo družbeno strukturo, ki situacije pogojuje in je z njimi pogojena sama, so glavna tematika današnjega prebiranja. Interpretativni nivo je specifična etnološka dela, zato se tudi ločuje od zbirateljskih spominov in beletristike, kar pa nam ne ovira prijetnega branja. »Kaj je eno človeško življenje? Nič. A vendar sem v njem doživela skoraj vso zgodovino,« pravi Marija Franca. Njena družina je štela sedemindvajset članov. Zgodba, ki se še kako tiče tudi naših babic, tet, strin. Priporočam v branje in srečno do prihodnjic,

Patricija Dodič

Folklor

PLES BREZ MEJ

Ilirska Bistrica – V drugi polovici decembra se je v Ilirski Bistrici odvijalo mednarodno srečanje folklornih skupin ob 10-letnici delovanja bistriške folklorne skupine Gradina. Bistriška folklor je leto, ki je bilo zanje izjemno uspešno, zaključila z odmevno prireditvijo v nabito polni dvorani Doma na Vidmu. Naj spomnimo, da se je v letu 2012 folklorna skupina Gradina iz Ilirske Bistrice uspela uvrstiti na državno srečanje folklornih skupin v Maribor, kjer so se predstavile najboljše folklorne skupine v Sloveniji.

Ples brez mej, kot so poimenovali prireditve, se je pričel z nastopom folklorne skupine Galicija, ki prihaja iz okolice Žalca. Skupina, ki se s plesi občinstvu predstavlja že sedem let, se je tokrat na oder podala s plesi vzhodne Štajerske. Vodja skupine in umetniški vodja folklorne skupine Galicija je Helena Turnšek.

Sledil je nastop folklorne skupine Žejanski zvončari, ki prihaja iz sosednje Hrvaške. Skupina goji staro dvoglasno petje, ki ga prepevajo v starem žejanskem narečju in plese iz žejanskega področja. Zaplesali so zanje značilen ples ob instrumentu, ki mu pravijo cindra. Gre za starinsko polko, poleg tega pa so ob spremljavi harmonike zaplesali še čotiš.

Najmlajši nastopajoči so bili otroci folklornega krožka Osnovne šole Podgora Kuteževo. Krožek pod mentor-

stvom Magdalene Logar deluje že šesto leto. S plesom, pesmijo, pripovedkami, prigodami in izštevankami skušajo oživeti stare čase in na tak način skušajo ohraniti del ljudske zapuščine v Kočaniji. V nastopu, ki so ga poimenovali »V pričakovanju Božiča«, so zaplesali štajeriš, rašpo in sotiš.

Srbsko prosvetno društvo Nikola Tesla iz Postojne je bilo ustanovljeno leta 1992. V začetku se je društvo ukvarjalo v glavnem s humanitarnim delom, danes pa se ukvarjajo izključno z ohranjanjem kulture srbskega naroda iz Bo-

jo v glavnem po Italiji, kjer se predstavljajo z značilnimi oblačili na vaških praznikih, vsako leto pa obnavljajo spomin na tradicionalni »Kmečki ples«, staro slovesnost goriške ohceti. Folklorna skupina Santa Gorizia predstavlja noše, plese, glasbo, pesmi in običaje italijanske (stare) Gorice.

Kot zadnji so se na oder podali domačini, folklorna skupina Gradina. Skupina deluje že 10 let. Sestavlja jo 7 plesnih parov, ki zaplešejo ob spremljavi harmonike in klarineta. Plešejo v glavnem plese iz okolice Ilirske Bistri-

pah« so ga pripravljali vaški fantje in možje, pri čemer je imel najpomembnejšo vlogo »balkomandant«. Dogodek je bil zanimiv za celotno vaško skupnost, na njem pa so sodelovali takorekoč vsi: od otrok, ki so ples otvorili, pa vse do starejših, ki so si prišli ples zgolj ogledati. Pri postavitvi izstopajo individualni plesni načini, spontanost posameznih plesov, pri noši pa raznolikost oblačilne kulture in pa posebnosti glasbene spremljave v sestavi plonarce in triangela. V spletu lahko zasledimo plese kot so: drobljanc, mazurka, vesok

valcer, štajeriš in bukovška polka. Vodja skupine je Adrijana Širca, umetniški vodja Romeo Volk, za glasbeno priredbo pa je poskrbel Viktor Mikuletič. Kot že rečeno, se je z omenjenim spletom bistriška folklorna skupina Gradina v letu 2012 uvrstila med najboljše folklorne skupine v državi, ki so se predstavile na državnem srečanju folklornih skupin v Mariboru.

Ob zaključku odmevne prireditve ob deseti obletnici bistriške folklorne skupine Gradina »Ples brez mej« je vodja ilirskobistriške izpostave JSKD Igor Štemberger podelil Maroltove značke. Osem članov je za več kot 5 letno delo na področju folklorne prejel bronaste značke, Vida Vrh, ki v folklorni skupini edina pleše že od same ustanovitve skupine, pa si je prislužila srebrno Maroltovo značko.

tekst Igor Štemberger, foto Irena Štemberger

sne in Hercegovine ter Srbije. Poleg otroške in mladinske folklorne skupine v društvu delujejo še gledališka, instrumentalna ter moška in ženska vokalna skupina. V Ilirski Bistrici se je predstavila mladinska folklorna skupina društva, ki je zaplesala »Igre Leskovačkog kraja«. Avtor odrske postavitve je Cvijeta Goković.

Iz sosednje Italije je prišla folklorna skupina Santa Gorizia iz goriškega predmestja sv. Rok. Skupina deluje že od davnega leta 1928. Nastopa-

ce, s Tržaškega in slovenske Istre. Njihov najnovejši projekt poteka pod strokovnim vodstvom Romea Volka. S tem projektom skušajo zbrati, zapisati in prikazati plesno, glasbeno in oblačilno kulturo na ilirskobistriškem v obdobju od začetka druge svetovne vojne pa tja do začetka petdesetih let prejšnjega stoletja. Tako je nastal tudi splet »Pljs«, ki prikazuje vaški ples, kakršni so bili omenjenem obdobju v navadi na Veliki Bukovici. Prirejali so ga v času od Božiča do pusta. V »lu-

Domoznanstvo

Perspektive slovenske manjšine v Italiji

Kozina - Kozinska knjižnica je v januarju predstavila prvo v nizu predstavljanja diplomskih nalog v letu 2013. Zanimivo temo, vredno poglobljene debate, je predstavil domačin, Vasja Valenčič doma iz Javorja. Nalogo je naslovil Perspektive slovenske manjšine v Italiji v luči padca administrativnih mej in je v prostore knjižnice privabila zainteresirane iz te in bivše one strani meje.

Valenčič je študiral na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, smer teoretsko-analitska politologija in leta 2010 diplomiral pri dr. Cirilu Toplak. V raziskavi je želel izvedeti več o dejanskem stanju oz. položaju slovenske manjšine v Italiji, posebno pozornost pa je namenil dogodkom po padcu šen-

genske meje. Za pričujoče delo je julija 2011 prejel priznanje Ministrstva za Slovence v zamejstvu in po svetu. Od septembra 2011 do marca 2012 je opravljal pripravništvo v Evropskem parlamentu v odboru za zunanje zadeve AEFT. Avtor je poslušalcem orisal zgodovinski pregled, se zaustavil pri problematiki manjšine danes, nekaj besed je namenil vzgojno-izobraževalnemu sistemu, pravni zaščiti manjšine ter njeni odprtosti do sodelovanja z večinskim prebivalstvom. Avtor se obenem sprašuje, kako je v praksi po padcu meja po visoko letočih razpravah in

frazah, ki so po padcu mej vršale preko medijev. Ali meja priključuje izoliranost, konflikt ali pasivno nezanimanje? Ali nasprotno, ponuja nove možnosti in spodbuja k odprtosti in povezovanju? Da

sta med dvema krovnicima organizacijama v »zamejstvu« prevelika organizacijska razdrobljenost in politična razdrojenost, ni bilo potrebno posebej poudarjati, saj so obiskovalci tudi sami izražali o tem svoja »pro in kontra« mnenja in razmišljanja, debata pa se je razvnela tudi glede tega, koliko matični Slovenci sploh poznajo problematiko slovenske manjšine v Italiji in zakaj se v tej smeri ne naredi več.

Diplomsko delo Vasje Valenčiča je na izposojno v kozinški knjižnici.

tekst Patricija Dodič, foto Tomaž Mahkovic

NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO

AVTOPRALNICA
KOREN JOŽKO
Koseze 3, Ilirska Bistrica
tel.: 040/240-118

SAMOPOSTREŽNA PRALNICA PERILA
Pralni in sušilni stroji na kovance
- za posteljnino (kovtve, odeje, pregrinjala,...)
- za osebno perilo in garderobo
- za zavese, prevleke, tekače, delovne obleke,...

Pralni stroj kapaciteta 14kg 5€
Pralni stroj kapaciteta 8kg 3€
Sušilni stroj 20min sušenja 1€

ODPRTO 365 DNI
NA LETO
OD 7⁰⁰ DO 22⁰⁰

V ceno sta že všteta detergent in mehčalec.

Gledališče

NAJ-GLEDALIŠKA SKUPINA PRIMORSKE PRIHAJA V ILIRSKO BISTRICO

Ilirska Bistrica, Osp – V naslednjih dneh prihaja na oder bistriškega Doma na Vidmu po izboru Primorskih novic v letu 2012 najbolj priljubljena ljubiteljska gledališka skupina Primorske. 3792 bralk in bralcev Primorskih

ne teme: davkov, ki jih ne plačujejo prav tisti, ki bi jih lahko najlažje, torej bogataši. Skozi mnoge komične zaplete in obilico zmešnjav boste izvedeli, kako jim vedno znova uspeva prikriti zdaj to, zdaj ono in se izogniti svojim

poklicnih in jezikovnih sredin (igrajo v narečju). V vseh teh letih so se imeli možnost vzgajati ob poklicnih režiserjih, ki so v skupini puščali svojo plemenito dediščino režiserskega, igralskega znanja, predvsem pa ljubezni, predanosti, zvestobe gledališkemu ustvarjanju. S skupino so ustvarjali: Janko Kleibencettl, Sergej Verč, Katja Pegan in Gašper Tič. Vsak od njih jo je sooblikoval in ji ponudil najboljše, kar je lahko dal in je skupina lahko sprejela. Najdlje sta se razdajala Sergej Verč in Gašper Tič, saj sta ustvarila po 3 predstave. V prvih letih od ustanovitve je v skupini kot ljubiteljski režiser ustvarjal Janko Kleibencettl, prve osnove pravih gledaliških kodov je položil Verč, inventivno, duhovito, z velikim poznavanjem ljubiteljskega gledališča pa Gašper Tič. Pod njegovo režijo je skupina ustvarila nov slog, nov pogled, nov pogum in pravo, zahtevno predstavo, kot je bila »Ves svet je Osp«.

VSEGA JE KRIVA DRŽAVA, komedija
KD Domovina Osp
 J.J. Bricaire / režija: Edita Frančeškin
ILIRSKA BISTRICA - DOM NA VIDMU
 sobota, 23. februar ob 19. uri
 predprodaja vstopnic:
 Turistična agencija Oaza

zato je Frančeškinova letos prejela Zlato plaketo Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD) za življenjsko delo. Nagrado so ji podelili 28. januarja v ljubljanski Festivalni dvorani. Edita Frančeškin je zlato plaketo JSKD-ja prejela za življenjsko delo pri razvijanju ljubiteljskega gledališča na Primorskem. Frančeškinova je, kot piše v utemeljitvi nagrade, "ena tistih ustvarjalok, pri katerih beseda ljubitelj zažari v polnem pomenu besede, saj lahko tako vztrajno, predano in uspešno gledališče ustvarja le tisti, ki ga preprosto ljubi". Gledališko ustvarjanje in pedagoško delo Frančeškinove je v več kot 40 letih delovanja "pozitivno vplivalo na mnoge generacije ljubiteljskih igralcev in na kakovost ljubiteljskega gledališča pri nas in še danes navdihuje ljubiteljsko kulturo na Primorskem in v zamejstvu", še piše v utemeljitvi nagrade.

tekst in foto:
 Igor Štemberger, splet

novic je preteklo jesen izbralo naj-gledališko skupino. Kar 560 glasov je prejela gledališka skupina Kulturnega društva Domovina Osp in osvojila prvo mesto. S predstavo »Vsega je kriva država« bodo februarja nastopili v Ilirski Bistrici.

Gledališčniki prihajajo na bistriški oder s komedijo, ki se loteva zelo pereče sodob-

dolžnostim do države. Skupina skrbi za kvalitetno, radostno, zabavno in narečno gledališko ustvarjanje!

Gledališka skupina v Kulturnem društvu Domovina iz Ospa dejavno posega v obmorski kulturni prostor že več kot 20 let. Člani skupine prihajajo iz različnih krajev ob obali in so tako živahni posredniki svojih družbenih,

Zadnja leta v skupini režira Edita Frančeškin, ki vztraja pri vseh prigaranih znanjih, iskanju, učenju in ljubezni, ki so jih igralci, tehniki, vsi sodelavci v skupini sprejemali iz radodarnih rok vseh prejšnjih režiserjev. Skupina se zaveda, da je na ugledni ravni težko obstati, zato izobraževanju in pomlajevanju posveča osrednjo pozornost. Njeni člani redno sodelujejo tudi na kulturnih prireditvah, proslavah, predstavitev kult. dogodkov.

Že več kot deset let predstave osapskih gledališčnikov režira Edita Frančeškin. Skupaj so dosegli že kar

nekaj lepih uspehov - ne nazadnje tudi osvojili več nagrad na Festivalu komedije v Pekrah. Z uprizoritvijo predstave, ki v Ilirko Bistrico prihaja v naslednjih mesecih »Ali ženske kdaj odnehajo?« so domov prinesli nagrado za najboljšo predstavo, Frančeškinova pa je že pred tem prejela nagrado za režijo »Vsega je kriva država« - predstavo, ki jo bomo v Ilirski Bistrici videli že 23. februarja. V prejšnjih letih pa so žirijo na istem festivalu navdušili še s predstavami »Pokvarjeno«, »Oblast« in »Srečne vdove« - vse so nastale v režiji Edite Frančeškin. Tudi

Razstava

Fotorazstava v Knežaku

Knežak - Ilirskobistriški Fotoklub Sušec dobro sodeluje s fotografi slovenskega društva na Reki. Plod tega sodelovanja je bilo srečanje s člani fotografske sekcije slovenskega Kulturno prosvetnega društva Bazovica z Reke v Voloskem, poleti 2012. Tam so organizirali fotodelavnico v okviru katere je potekalo fotografranje

bili konec leta 2012 na ogled v razstavišču Fotokluba Sušec, v Pumpa baru v Knežaku. Vseh osem bistriških fotografij oz. fotografov, ki so sodelovali na srečanju je naredilo svoj izbor fotografij, katere so posredovali foto-klubu na Reko. Tam je potekalo žiriranje in izbor fotografij. Na razstavi v Knežaku je bilo tako od sredine

obeh strani meje ponovno srečali in bili enotnega mnenja, da fotografija še vedno največ pove na papirju. Avtorji na tak način dobijo otipljiv izdelek, fotografija pa nagovarja gledalca s svojo sporočilnostjo in estetiko.

Srečanje so izkoristili tudi za načrtovanje nadaljnega sodelovanja in bili enotni, da razstavo v prihodnjem letu

fotomodela. Simpatična Vanja jim je tako pozirala na različnih lokacijah tega obmorskega mesteca. Rezultati tega srečanja so

decembra do konca januarja na ogled 26 fotografij različnih formatov.

Ob otvoritvi razstave v Knežaku so se fotografi z

postavimjo tudi na Reki v prostorih Prosvetno kulturnega društva Bazovica.

tekst Stojan Spetič,
foto Tjaša Kalčič

Pravljica

Sonce in Luna v januarju

Kozina - Ne, ne gre za nadebudna astrološka napovedovanja, ampak za pravljico-ustvarjalno urico, ki se je prvič v letošnjem letu pojavila, ne boste verjeli, v pravljicni sobici v kozinski knjižnici. In pravljica ni prišla sama. Ne, ne. S seboj je tokrat pripeljala nekaj dežnih kapelj, malce snežne šplundre in trumico bolj ali manj fantkov, ki so z umitimi ušesi in nasmehom, razpotegnjenim do ušes, poslušali knjižničarko, kdo le sta fant, ki sveti kot sonce in punčka, ki sveti kot luna. In kdo le je nesramno zakopal njuno mamico kraljico v kup gnoja, da je tam mogla bivati in trpeti in prestajati muke isusove, ne da bi naredila karkoli narobe. (zelo spominja na neko ne ravno pravljico deželo, v kateri živimo, se vam ne zdi?) Seveda se je pravljica, potem ko je bila premeta, pretipana, prebožana, prežgalkana poslovila od nas zelo srečna, ker se je tako ali tako da vse srečno končalo in je kralj hudobni sestri pregnal čez devet dežel noter v deseto. Naslednjič nas pravljica obišče 19. februarja ob isti uri na istem mestu, ko bo spet kaj novega prinesla, nič več iz Bolgarije, od koder je tokrat prisopihala na konjskem sedlu, ampak iz katerega drugega končka sveta. Otroci iz vseh končkov našega malega okrogličnega sveta pa seveda vabljeni naslednjič, da spet kaj lepega skupaj narišemo, ustvarimo, ali pa le poklepemo in se najemo tistih bonbončkov, ki nam jih mamice ne pustijo zmazati.

tekst Patricija Dodič, foto Damjana Pregelj

Razmišljanja

Ma, ki je že pr koncu?

S kakšnim veseljem se oglašam! Skoraj smo preživeli! Ali ni čudež veselja, ki ne koraka, temveč se vrtili, vrtili..., in če se vrtili, je nekje v vrtenju in mi smo tu. Hvala Bogu.

Morda se boste kremžili,

jezili in še kakšno drugo besedo pridali naslovu tega prispevka.

Nikar! To je lep briški izrek, ki velja že od osmega stoletja naprej. Brici smo takšni kot vsi. In ker sem vmešno postal Kraševček, je vse prav.

Samo pogledajte vase, ko se zazrete v nebo. Na kaj mislite takrat? Ne bom opisoval vseh želja, milijard jih je in kaj bi naštevanje pomagalo? Nič.

Meni ta izrek veliko pomeni, saj vsebuje prav vse, kar se v človeških možganih kuha – od ljubezni do sovražstva, od milosti do brezčutja, od vsega do vsega, itd...

Pravzaprav me je pritisk pisanja popeljal nekam drugam in pozabil sem na tisto, kar je.

Z zgornjim vprašanjem se lahko soočimo z Ilirsko Bistrico, ki ji grozijo poplave ali snežne katastrofe ali prometni krči ali pritisk Volovjih veteranic ali še kaj drugega. In tudi s tem vprašanjem se lahko soočimo v Komnu, Sežani, Divači, Kopru... povsod so za občinsko politiko podobni izzivi. (Na Krasu je malo manj povodenj.) In ker nismo vsi vpreženi v razmišljanja veljakov in ko stokratno preoblikovana uradna stališča prodrejo do naših ušes, se vprašamo: Ma, ki je že pr koncu? Takrat pomislimo, da teh krajev, pokrajin, ljudi..., ni več. Vseeno so naše »želje« prikrajšane. Vse je še na mestu in takrat se nam porodi tista stara poganska zavest, da moramo čakati tisto našo željo.

Ampak ta vprašalnica ni stisnjena samo v naš krog, je malo širša in hudičevo vsakdanja. Pogledjmo, kaj se vse iz nje lahko spelje. Brici smo pač redki z vprašanji.

Če je bila poplava, če je bila suša, če je nekdo umiral, če je nekemu pogorela hiša, če je nekoga zapustila punca, če je nekoga zaprla oblast, je bilo vprašanje, ki ga poznamo: Ma, ki je že pr koncu?

In zanimivo, to vprašanje me z vsakim dnem bolj vznemirja. Geni so pač geni. Skušam se boriti proti njemu, toda... Vznemirjen sem postaviti to vprašanje našemu času.

Nekje za TV zasloni sem videval in videvam neke znance in neznance, kako bi to vprašanje vzeli zase in ga postavljali in postavljali. Čutijo potrebo osmiselitve že davne danosti, ki jih današnji filozofi, politiki in ekonomisti ponavljajo in ponavljajo. In še huje. Bojim se, da me bodo prejšnji, današnji, jutrišnji politiki popolnoma onesposobili. Zakaj mi je vprašalnica prišla v zavest!

Vseeno čutim neko skladno uresničljivost. Pia Cah nas bo s svojim zborom popeljala v spomine.

Aleksander Peršolja

Glasba

KONCERT GODALNEGA ORKESTRA GLASBENE ŠOLE POSTOJNA

Postojna - Nedeljski večer 13. januarja nam ni postregel le s tako težko pričakovanim snegom ampak tudi z nepozabnim koncertom Godalnega orkestra glasbene šole Postojna. Dirigentka in violinska pedagoginja Marinka Kukec Jurič orkester vodi od ustanovitve in nas vedno znova preseneti z izborom koncertnega programa in seveda kvalitetno izvedbo. Njena skrb za intonančno brezhibnost in muzikalno prepričljivost

harmonijah odseva barve in karakter Istre, njenih ljudi in starih običajev.

V nadaljevanju se je predstavil mlajši godalni orkester. Prepričljiva izvedba najmlajših je navdušila občinstvo in njihova glasba je bila lahko samo odskočna deska v tretji del koncerta. Seveda je nabitno polno dvorano v nadaljevanju čakalo še več glasbe in nedvomno presenečenje večera.

V nadaljevanju koncerta se je na oder ponovno vrnil godalni orkester in za uvod v tretji del zaigral Valček št. 2, D. Šostakoviča. Sledile so optimizma in mladostne razigranosti polne melodije filmske glasbe skladateljev R. Scotta, H. Mancinija, E. Morriconeja. Koncert se je zaključil z dvema priredbama znanih rock skladb Smells like teen spirit (Nirvana) in Walk this way (Aerosmith) v katerih se je kot solist in električni kitari predstavil nekdanji učenec postojnske glasbene šole in dolgoletni član orkestra Marko Markovčič.

»Divji« in energije poln zaključek je navdušil dvorano. Občinstvo si je po bučnem aplavzu priporilo še dva dodatka, ki sta zaokrožila nedeljski koncert

Še eden izmed nešteti, ki jih je Godalni orkester glasbene šole Postojna v svojem skoraj petindvajsetletnem delovanju podaril publikli.

Glasba, ki nas obkroži na teh koncertih, je vedno polna pozitivne energije, ki jo mladi nesebično delijo z občinstvom. Zagotovo jo od občinstva prejmejo tudi nazaj in si s tem pridobijo voljo, zanos in željo nadaljevati.

tekst Suzana Furlan Mitev, foto Staša Albreht

je ena temeljnih znanj, ki jih razvija že pri najmlajših, ki jih s prvimi koraki z igranjem v godalnem ansamblu, pripravlja na prave izzive pri igranju v orkestru. Tako se učenci lahko vključijo najprej v mlajši godalni orkester in kasneje, ko je znanja in izkušenj veliko, še v godalni orkester šole.

Na tokratnem koncertu, ki je bil sestavljen v tri sklope, sta se predstavila oba orkestra. Večer se je začel s temperamnetno in zvočno zanimivo Istraljo Alda Kumarja, ki v melodijah in

Kulturno dogajanje v Sokolskem domu v Ilirski Bistrici

S KULTURO NAD KRIZO

Sobota 9.2.2013 ob 21.00:
ustno rajanje z DJ PARAGLAJDERJEM, DJ ISKRO IN DJ MOSTNIMI PRSTI

Sobota 16.2.2013 ob 19.00:
Film Jaz sem Janez Janša
Ime. Vsak ima ime. Posamezniki, umetniki in akademiki z vsega sveta spregovorijo o pomenu in namenu osebnega imena z vidika posameznika in družbe. Slikoviti primeri iz zgodovine, popularne kulture in vsakdanjega življenja razkrivajo razloge za spremembo imen ter nas pripeljejo do preimenovanja, ki je odmevalo v Sloveniji in zunaj njenih meja.

Leta 2007 so se trije umetniki včlanili v Slovensko demokrasko stranko (SDS) in uradno prevzeli ime Janez Janša. Čeprav so to storili iz osebnih razlogov, so se njihova zasebna življenja prepletla z njihovim javnim umetniškim delovanjem na načine, ki jih nihče ni mogel predvideti. Preimenovanje, označeno kot umetniško dejanje, je sprožilo celo vrsto interpretacij v domačih in tujih umetniških krogih, med novinarji in v splošni javnosti.

Film, ki je v slovenski javnosti povzročil razburjenje, še preden ga je kdorkoli videl, vas bo pripravil do tega, da boste spet poguglali svoje ime.

Sobota 23.2.2013:
Potopisno predavanje ob 18.00: Himalaja nekoč in danes z Marjanom Olenikom; koncert ob 21.00: THE SAWYER FAMILY (stonerbilli - USA) + SVINJSKE TAČKE (hardsentiškaopank - SLO)

Petek 1.3.2013:
Premiera filma: Odneseš te bom na morje (po filmu diskusija z avtorico Manca Filak)

Nina in Domen sta skupaj že dobro leto. Nina je na vozičku, saj ima diagnosticirano spastično cerebralno paralizo, ki krči njene mišice, Domen pa je pred 18 leti preživel hudo prometno nesrečo. Oba imata za seboj močno izkušnjo preživetja, ovir, ki jih lahko prinese fizična poškodba ter drugačnosti, ki jo kot tako sprejema (in hkrati določa) družba. Film z veliko mero intimnosti gledalca popelje skozi njun odnos, s poudarkom na njihovih prvih skupnih počitnicah na morju. Prvič sama, prvič kot par in prvič kot "vsi ostali" Dolžina filma 35min.

Koncert ob 21.00: KRLJA (grindcore - Hr), SEPPUKU (grindcore - Hr), ŽIŽKA HLAČE (post/jugo/pank/grind - Slo)

Sobota 2.3.2013 ob 18.00:
Predavanje² Brezno treh src – najgloblje brezno na Snežniku (predavata Tomaž Šuštar in Franci Gabrovšek)
Skrivnostni podzemni tok Reke (predava Borut Peric)

Koncert: Natečaj Botečaj 2013, predizbor mladih neuvjeljavljenih glasbenih skupin

Petek 8.3.2013 ob 21.00:
Koncert: ATI EDGE AND THE SHADOWBIRDS (rockabilly - H), THE INTERNACIONAL R'N'R CIRCUS (Slo)

Sobota 9.3.2013 ob 19.00:
Premiera filma: Naša zgodba (po filmu diskusija z avtorjem Mihom Miheličem)

Film predstavi pogled Severnoameriških staroselcev Lakota na sodobno zahodno družbo. Kakšno je današnje življenje v rezervatih? Kako je potekala asimilacija v polpretekli zgodovini? Snemanje je potekalo v Južni Dakoti (ZDA), Rimu in Ljubljani od leta 2009 do 2011. Dolžina filma 54 min.

Petek 15.3.2013 ob 19.00:
Predavanje: Volkovi v Sloveniji: trenutno stanje, raziskave in sobivanje s človekom (Predaval nam bo Miha Krofel)

Volkovi so živali, ki le malokoga pustijo ravnodušnega. Nekateri jih vidijo kot krvoločne zveri, drugi kot simbol divjine in utelešenje svobodnega duha. V predavanju bomo bolje spoznali resnično plat življenja volkov v naših gozdovih, kot so jo spoznali slovenski raziskovalci, ki že tri leta na različne načine proučujejo volkove v okviru projekta SloWolf. Med drugim boste zvedeli koliko volkov živi pri nas, da volkovi v resnici ne napadajo ljudi, kako je mogoče učinkovito preprečiti škode na drobnici, predstavljene pa bodo tudi zgodbe nekaterih volkov, ki so jih strokovnjaki opremili s telemetričnimi ovratnicami ter tako natančneje spoznali njihovo življenje. Natančneje si bomo ogledali tudi voljši trop "Gomance", katerih teritorij sega do obrobja Ilirske Bistrice.

Sobota 16.3.2013 ob 19.00:
Vstaja socialnega dela: Kaj lahko in zmore socialno delo stori v času krize in vstaje.

V sklopu odprte diskusije, na katero so vabljeni vsi socialni delavci in delavke, pa tudi ostali, ki jih socialnost zadeva, si bomo ogledali film IZ - HOD in se pogovarjali z dr. Vitom Flakerjem in študenti socialnega dela. Predstavljena bo tudi knjiga Direktno socialno delo in posebna številka ČKZ na temo IZ - hoda.

Sobota 23.3.2013:
Potopisno predavanje ob 18h: Hajkanje po Gruziji (predstavitelj bosta imela Manca Filak in Žiga Gorišek)

Koncert ob 21h: BITCH BOYS (surf rock - Slo)

Sobota 30.3.2013 ob 21.00:
Koncert: LAUTSTÜRMER (ex DRILLER KILLER - Swe) + TARANTÜJA (HC punk - Ca)

BREZA d.o.o.
Bazoviška 4a, 6250 Ilirska Bistrica
gsm: 031 644 242, 041 457 125

- NAJEM VOZIL
- NAJEM VOZIL (1+8)
- IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH (obnova vozniškega znanja)
- NAJEM TOVORNEGA KOMPIJA
- PREVOZI OSEB IN BLAGA

AVTOPREVOZNIŠTVO
Fabci 4 • 6254 Jelšane
TEL.: 05 / 788 51 10 • GSM: 041 / 410 343

Ivan Rutar s.p.

PRODAJA

- * DOLŽINSKA DRVA
- * KRATKA BUKOVA DRVA 25 in 35 cm
- * ODKUP NA PANJU

UGODNE CENE

SPONSOR
tel: +386 (0)5 7101031
fax: +386 (0)5 7101032

SUMA - UMETNO KOVAŠTVO
Že več kot 20 let izdelujemo vse vrste kovanih izdelkov

OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
Po naročilih skonstruiramo, izdelamo, protikorozijsko zaščitimo in montiramo:
balkonske, stopniščne in vrtno ograje, drsna in krilna vrata z daljinskim upravljanjem...

telefon: +386 (5) 7110 244 (vsak delavnik med 7h in 15h)
fax: +386 (5) 7110 243, e-mail: info@umetnokovastvo.com
www.umetnokovastvo.com

Glasba

Koncert Bodeče neže

Postojna - Mešani pevski zbor Postojna je pričel s praznovanjem tridesetletnice delovanja z vrhunskim koncertom Dekliške vokalne skupine Bodeča neža. Na povabilo Mešanega pevskega zbora Postojna je v dvorani Glasbene šole Postojna nastopila Dekliška vokalna skupina Bodeča neža. Po nekajmesečnem projektnem delu z zborovodjo Mirkom Ferlanom so dekleta odpela celovečerni koncert z zahtevnim in izredno zanimivim programom. Dekliška vokalna skupina Bodeča neža je danes uveljavljena dekliška pevka skupina, ki se je razvila iz Mladinske vokalne skupine Vrh sv. Mihaela. Sestavljajo jo pevke iz goriške in tržaške pokrajine pa tudi iz Slovenije. Zbor je zelo aktiven na kultur-

nem področju v zamejstvu, nastopa tako v Sloveniji kot v Italiji. V letu 2007 je vodstvo skupine prevzela Mateja Čer- nica, pod njenim vodstvom se je Bodeča neža izkazala na

V prvem delu koncerta so dekleta izvajala skrbno izbrane skladbe tujih sodobnih avtorjev, v drugem delu pa so ubrano poudarjale predvsem dela slovenskih skladateljev.

različnih mednarodnih in državnih tekmovanjih, na katerih je prejela najvišje nagrade. V okviru posebnega projekta pod vodstvom dirigenta Mirka Ferlana je zbor v dvorani Glasbene šole Postojna nastopil z bogatim programom.

Koncert, ki ga je pripravil MePZ Postojna, je tako prvi v nizu koncertov in drugih kulturnih aktivnostih, s katerimi bo zbor v letošnjem letu obeležil tridesetletnico delovanja.

tekst Katarina Temkova, foto arhiv društva

Koncert v Jelšanah

Jelšane - Že nekaj let se v lepi in akustični cerkvi Marijinega vnebovzvetja v Jelšanah izvajajo Božični koncerti. Že drugo leto zapored pa ga organizira cerkveni mešani pevski zbor iz Jelšan. Ker je okrog božiča veliko petja tudi v ostalih krajih na Ilirskobistriškem, so tokratni božični koncert v Jelšanah pripravili prvo nedeljo v januarju.

Pod vodstvom Anamarije Surina je prvi pred publiko stopil domači cerkveni pevski zbor iz Jelšan. Sledili so nastopi gostov: po vrsti so se predstavili cerkveni mešani zbor iz župnije Podgraje, pod vodstvom Marte Reberc, pevka skupina Vasovalec iz Rečice, MePZ Avgust Šuligoj bistrškega društva upokojenec, ki ga vodi prav tako Anamarija Surina, ženski zbor Prem, pod vodstvom Mete Kirn, pevka skupina Kalina iz Kosez z dirigentko Janjo Konestabo. Slednja je navdušila občinstvo kot solistka v pesmi Ave Ma-

rija. Pevske nastope pa je popredrilo nekaj članov instrumentalno-vokalne skupine Nostalgija, ki se je ravno za to priložnost pripravila tri večno zelene melodije, pod vodstvom Dimitrija Grlja. Koncert so sklenili Fantje spod Karlovce s Pregarij katere vodi Aleš Bernetič. Vsi nastopajoči so navdušili polne klopi občinstva ter z občutenim prepevanjem ustvarili nepozabno vzdušje v cerkvi Marijinega vnebovzvetja v Jelšanah.

spodobi zaključili vsi navzoči pevci, ki so združeno zapeli »Sveto noč« in »Božji nam je rojen sin« ob spremljavi cerkvenih orgel, tako da je prelepa pesem zvenela prav iz vsakega kota akustičnega prizorišča koncerta. Pevce in poslušalce je nagovoril župnik Franc Raspor, ki je poudaril pomen petja in ohranjanje prelepe slovenske pesmi. Prireditelj je prijetno povezovala Romana Kompan.

Božični koncert so kot se

tekst Jožica Bubnič

Nastopi kneških pevcev

Knežak - Leta 2012 se bojo pevke in pevci Mešanega pevskega zbora Tabor Kalc 1869 Knežak še kako radi spominjali. Leto je bilo obarvano s številnim uspehi, radostmi in spremembami na položajih vodilnih v društvu. Pevski zbor se lahko pohvali s številnimi nastopi doma in na tujem ter odlično organizacijo različnih dogodkov, kot na primer revije »Primorska poje« in prireditve »Kulturi dajemo krila«.

Z željo po nadaljevanju uspešne zgodbe lanske sezone, so tudi letošnje božične praznike polepšali z Božičnim koncertom v kneški cerkvi Marijinega vnebovzvetja. Zbranemu občinstvu so se s tremi pesmimi prvi predstavili prav člani MePZ Tabor Kalc. S svojim petjem pa so večer polepšali tudi gostujoči zbori in vokalne skupine -

ŽePZ Tuščak z Bača, vokalna skupina Elum iz Postojne in domači cerkveni pevski zbor. Za presenečenje večera pa so s svojim prvim domačim koncertom poskrbela dekleta iz ženske vokalne skupine Tabor Kalc 1869 Knežak. Pod vodstvom Jane Biščak so zapela tri božične pesmi. Večer so s »Sveto nočjo« zaključili člani vseh nastopajočih zborov. V okviru božičnega koncerta je razstavo novoletnih voščil-

nic pripravila likovna sekcija KŠTD Tabor Kalc 1869 in s tem dodala kamenček v božični mozaik. Tik pred koncem leta, dan po Štefanovem, so kneški pevci na povabilo dekliškega pevskega zbora Mavrica iz Postojne nastopili v tamkajšnji cerkvi in skupaj z ostalimi povabljenimi zbori sodelovali na koncertu božičnih pesmi v Postojni.

tekst in foto Rok Batista

Jskd
JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KULTURNE DEJAVNOSTI
Območne izpostave
Ilirska Bistrica, Postojna in Sežana

KOLEDAR KULTURNIH PRIREDITEV
FEBRUAR 2013

Ilirska Bistrica, Dom na Vidmu (galerija) do 20. februarja	fotografska razstava, »Pust«, Fotoklub Sušec Občina Ilirska Bistrica
Kozina, Knjižnica Kozina do 28. februarja	razstava, »Babištvo v preteklosti«, zgodovinski in klekčarski krožek OŠ Dragomirja Benčiča Brkina Hrpelje Knjižnica Kozina
Postojna, Mladinski center Postojna do 28. februarja	fotografska razstava, »My ways«, Kristijan Smok Mladinski center Postojna
Ilirska Bistrica, Bar Baladur do 10. aprila	likovna razstava, razstava slik Nika Slovenca Bar Baladur
sreda 13. Postojna, Mladinski center Postojna ob 18:00	film, »Cvetovi posej«, (dokumentarni film) Mladinski center Postojna
četrek 14. Ilirska Bistrica, Bar Baladur od 8:00 do 22:00	koncert, Valentinova glasba in prodaja cvetja Društvo za urbano kulturo Kompresor
četrek 14. Ilirska Bistrica, OŠ Dragotin Kette ob 17:00	večvrstna prireditev, prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku: recital slovenske poezije, uprizoritev igre Mladi Dragotin Kette, predstavitev slikanice Deček in cvet Osnovna šola Dragotin Ketteja Ilirska Bistrica
četrek 14. Ilirska Bistrica, Knjižnica Makse Samsa ob 18:00	predstavitve knjige, »Brkinske stezice«, Slavka Cetin Čufar Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica
četrek 14. Postojna, Knjižnica Bena Zupančiča ob 18:00	potopisno predavanje, »Camino de Santiago skozi žensko dušo in okor«, Damijana Pipan Knjižnica Bena Zupančiča Postojna
četrek 14. Pivka, Krpanov dom ob 19:00	film, »Ljubezen je vse kar potrebuješ«, (romantična komedija) Kino Pivka
petek 15. Pivka, Krpanov dom ob 19:00	film, »Jack Reacher«, (kriminalna drama) Kino Pivka
sobota 16. Postojna, Mladinski center Postojna ob 9:00	ustvarjalne delavnice, »Patchwork prevleka za blazino«, šiviljska delavnica (predhodne prijave) Mladinski center Postojna
sobota 16. Zagorje, kulturni dom ob 18:00	koncert, MPZ Pivka, MLPZ Lux Postojna in ŽePZ V. Križaj Orehek KPO Miroslav Vilhar Zagorje in JSKD Postojna
sobota 16. Ilirska Bistrica, Sokolski dom ob 19:00	film, »Jaz sem Janez Janša« MKNŽ - Mladinski klub Nade Žagar
sobota 16. Ilirska Bistrica, Bar Baladur ob 21:00	koncert, DJ David FRESH Bar Baladur
nedelja 17. Košana, kulturni dom ob 18:00	večvrstna prireditev, Oktet Košana, FS Torbarji, gledališka sekcija Društva »Za hec«, učenci OŠ Košana Društvo »Za hec« in JSKD Postojna
torek 19. Ilirska Bistrica, Knjižnica Makse Samsa ob 10:00	ustvarjalne delavnice, zimске delavnice za predšolske otroke Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica
torek 19. Kozina, Knjižnica Kozina ob 18:00	ustvarjalne delavnice (za otroke), pravilnično ustvarjalna urica s Patro in Sonjo Knjižnica Kozina
sreda 20. Ilirska Bistrica, Knjižnica Makse Samsa ob 16:00	ustvarjalne delavnice, zimске delavnice za predšolske otroke Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica

sreda 20. Pivka, Park vojaške zgodovine (multimedijna soba) ob 19:00	potopisno predavanje, »V ostržu Indokine: Vietnam, Laos, Kambodža«, Jana Puhar Turistično društvo Pivka
četrek 21. Postojna, športna dvorana OŠ Antona Globočnika ob 17:00	večvrstna prireditev, »Na krilih besed«, kulturna prireditev ob mesecu kulture Osnovna šola Antona Globočnika Postojna
četrek 21. Ilirska Bistrica, Knjižnica Makse Samsa ob 18:00	predstavitve knjige, »Popotnik«, Zvone Šeruga Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica
četrek 21. Pivka, Park vojaške zgodovine (multimedijna soba) ob 19:00	potopisno predavanje, »Pivška jezera povezujejo (kako se pretakajo vode iz doline Pivke in kakšno vodo pijemo«, dr. Janja Kogovšek, Inštitut za raziskovanje Krasa Turistično društvo Pivka
petek 22. Ilirska Bistrica, Dom na Vidmu (galerija) ob 18:00 do 13. marca	likovna razstava, razstava slik Jožeta Šajna Občina Ilirska Bistrica
sobota 23. Postojna, Mladinski center Postojna ob 9:00	ustvarjalne delavnice, »Torba«, šiviljska delavnica (predhodne prijave) Mladinski center Postojna
sobota 23. Ilirska Bistrica, Sokolski dom ob 18:00	potopisno predavanje, »Himalaja nekoč in danes«, Marjan Olenik MKNŽ - Mladinski klub Nade Žagar
sobota 23. Juršče, kulturni dom ob 18:00	koncert, MePZ Košana, DPZ Mavrica in ŽePZ V. Križaj Orehek KD Juršče in JSKD Postojna
sobota 23. Pivka, Krpanov dom ob 19:00	film, »Prelomnica«, (slovenska kriminalna drama) Kino Pivka
sobota 23. Ilirska Bistrica, Bar Baladur ob 21:00	koncert, Swing večer (DJ Samuraj), Društvo za urbano kulturo Kompresor
sobota 23. Ilirska Bistrica, Sokolski dom ob 21:00	koncert, The sawyer family (stonerilly; ZDA), Svinjske tačke (hardseñtškapunk; Slovenija) MKNŽ - Mladinski klub Nade Žagar
ponedeljek 25. Pivka, Krpanov dom ob 18:00	film, »Pet legend«, (sintronizirana animirana pustolovščina) Kino Pivka
torek 26. Ilirska Bistrica, Knjižnica Makse Samsa ob 10:00	ustvarjalne delavnice, »Razbijajmo male možgančke«, kviz za osnovnošolce od 1. do 3. razreda (predhodne prijave v knjižnici) Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica
torek 26. Ilirska Bistrica, Knjižnica Makse Samsa ob 11:00	ustvarjalne delavnice, »Razbijajmo možgančke«, kviz za osnovnošolce od 4. do 6. razreda (predhodne prijave v knjižnici) Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica
torek 26. Kozina, Knjižnica Kozina ob 18:00	študijski krožek, Zgodovinska, 5. srečanje Knjižnica Kozina
sreda 27. Pivka, Krpanov dom ob 19:00	film, »To so 40«, (komedija) Kino Pivka
četrek 28. Ilirska Bistrica, Knjižnica Makse Samsa ob 10:00	ustvarjalne delavnice, »Osnove digitalne fotografije«, delavnica za osnovnošolce od 7. do 9. razreda (predhodne prijave v knjižnici) Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica
četrek 28. Ilirska Bistrica, Knjižnica Makse Samsa do 8. marca	likovna razstava, izbrana dela udeležencev ex tempore »Sladka Istra« v Kopru septembra 2012 Knjižnica Makse Samsa Ilirska Bistrica in JSKD Ilirska Bistrica

INFO: igor.stemberger@gmail.com

Poezija

Včasih

Včasih me zavrti kolo sreče.
Včasih se vame zlije celo nebo.
Včasih me tvoj dotik tako prevzame,
da padam po tleh, kot zasneženo nebo.

Včasih se smejem kot majhno dekletce.
Včasih še ptice mi kaj govore.
Včasih se nadišavam, se ti obesim na rame
in znova padam pod tabo, a tokrat miže.

Ne veva, kje bova pristala
in niti zakaj.
A tu je pač vlak,
ki pelje v nek kraj.

Maja Dobrotinšek

Reportaža

PRAZNIČNO V HARIJAH

Harije – Ilirsko-bistriška občinska proslava ob Dnevu samostojnosti in enotnosti je zadnje decembrske dni potekala v Harijah. Ker ta državni praznik (dan po Božiču) sovпада s praznovanjem Štefanovega, ki je Harijski zavetnik, so organizatorji proslave KETŠD Alojzij Mihelčič oba praznovanja združili in hkrati opravili še žeganje šestnajstih navzočih konjev ter obudili star običaj Štefanovo lučanje. Ob bučnem in veselem praznovanju o čemer priča fotografija na naslovnici, so izdali tudi 14. številko Harijskih novic, le dva dni poprej pa so v harijski cerkvi sv. Štefana izvedli božični koncert.

Dan pred božičem je v organizaciji Kulturno, etnološko, turistično športnega društva Alojzij Mihelčič v harijski cerkvi sv. Štefana potekal božični koncert. V nabito polni vaški cerkvi se je z ljudskimi pesmimi predstavila Bršulin banda, sicer ena od sekcij harijskega društva KETŠD Alojzij Mihelčič. Za tokratni program so si izbrali pesmi, primerne prazničnim dnevom. Prepevali so kolednice in božične pesmi ob spremljavi harmonija. Kot solisti so se predstavili Emil Novak, Milena Drmpotič in Igor Penko, ob harmoniju pa jih je spremljala Alenka Penko. Za recitatorski del prireditve je poskrbela Katarina Penko, celoten program pa je povezovala Helena Batista. Božični koncert v Harijah je bil nedvomno izjemno uspešna prireditev, kar je dokazoval bučen aplavz občinstva, ki je do zadnjega kotička na-

polnilo cerkev sv. Štefana.

»Ko boste v teh dneh nazdravljali, dvignite še kozarec na zdravje domovini. Naj Vas ne bo sram, da ste tu, na tej prelepi zemlji, prvič zajokali v svet. Izgovorili prvo slovensko besedo, videli najprej naše nebo in zemljo.« S temi besedami je povezovalc programa Igor Štemberger pričel osrednjo ilirsko-bistriško občinsko proslavo ob Dnevu samostojnosti in enotnosti, ki je potekala 26. decembra v Harijah. Zbranim je spregovoril predstavnik Občine Ilirska Bistrica, podžupan Dušan Grbec. 23. decembra 1990. leta se je plebiscita za samostojnost Slovenije udeležilo 93 odstotkov volilnih upravičencev, za je glasovalo 95 odstotkov tistih, ki so se plebiscita udeležili ali 88,5 odstotka vseh volivcev. Izidi so bili uradno razglašeni tri dni pozneje, zato 26. december zaznamujemo kot državni praznik. Najprej se je praznik imenoval Dan samostojnosti, leta 2005 pa je Državni zbor Republike Slovenije Dan samostojnosti preimenoval v Dan samostojnosti in enotnosti. S spremembo imena smo poudarili izraženo enotnost državljanov, ki so se na plebiscitu odločili za samostojno Slovenijo, saj smo Slovenci na ta dan pokazali največjo mero enotnosti v vsej svoji zgodovini.

V kulturnem programu proslave je nastopila pevska skupina Hruški fanti (na sliki), duo Hana Fatur in Martin Rojc, duo Nejc in Blaž Frank ter solist na harmoniki Domen Barbiš. Za zabavo ob zaključku programa so poskrbeli »Vatreni dečki«.

V Katoliški cerkvi 26. decembra obhajamo god sv. Štefana, ki je bil diakon in prvi mučenec ter velja tudi za zavetnika konjev in dejavnosti, ki so povezane s konji. Zato po mnogih župnijah na ta dan blagoslovljajo konje, vodo in sol. Z blagoslovljeno soljo potresemo polje je bilo nekdanj varno pred nevihtami in vremenskimi ujmani, blagoslovljena sol in voda pa sta pomagali tudi pri zdravljenju ljudi in živali. Blagoslov pomeni prošnjo za božjo naklonjenost in je tudi znamenje zahvale.

Pravijo, da je običaj blagoslova živali v Harijah star toliko kot cerkev, ki datira v 14. stoletje. Po drugi svetovni vojni je običaj sicer dobil nekoliko drugačno obliko, zamrl pa ni nikoli. Letos se je blagoslova konj in konjenikov udeležilo 16 jezde-

cev. Najmlajši med njimi je bil komaj triletni Ivano Mijatović s ponijem Meggi (na sliki). Konjenike in njihove ljubljence je predstavila Nataša Frank, blagoslov pa jim je podelil kaplan Niko Čuk. Člani Kulturno, etnološko, turistično, športnega društva Alojzij Mihelčič iz Harij so ob tej priliki prikazali star običaj Štefanovega lučanja. To je obmetavanje z zrnjem, ovsom, ki simbolizira kamenjanje svetega Štefana. Štefanovo lučanje in blagoslov konjev so del razpoznavnosti vsakoletnega praznovanja Štefanovega v Harijah.

Po štirinajstih letih so postale razpoznavni znak Štefanovega v Harijah tudi Harijske novice. 60 strani zanimivega branja o dogodkih v Harijah v pravkar izteklem letu je že naslednji dan romalo na 5 kontinentov sveta, prvi odzivi iz tujine pa so prišli nazaj takoj po novem letu. Štirinajsta številka Harijskih novic je izšla v nakladi 1.500 izvodov.

tekst Igor Štemberger, foto Katarina Penko

SAVNE V PIVKI

Prijazno vabljeni, da se na turistični kmetiji Na Meji v Trnju sprostite v parni, finski ali IR savni ter zunanjem jakuzziju.

Odprto imamo vsak dan od 11⁰⁰ do 22⁰⁰.
Možen tudi individualni najem savn.

Zaželeno je predhodna najava na telefon št.
040 900 002 ali 05 99 33 716.

Dodatne informacije lahko dobite tudi na
nameji@siol.net.

Naredite nekaj za svoje zdravje.

COPEX

AVTODELI

Zdaj tudi v Ilirski Bistrici!

Vilharjeva 3, 6250 Ilirska Bistrica

Delovni čas: Pon.-Pet.: 8.00 - 19.00, Sobota: 8.00 - 13.00

Telefon: 05 / 710 07 30

VSE VRSTE REZERVNIH DELOV IN DODATNA OPREMA
ZA OSEBNE AVTOMOBILE

Zdravnik za živali svetuje

SKRIB ZA MAČKE

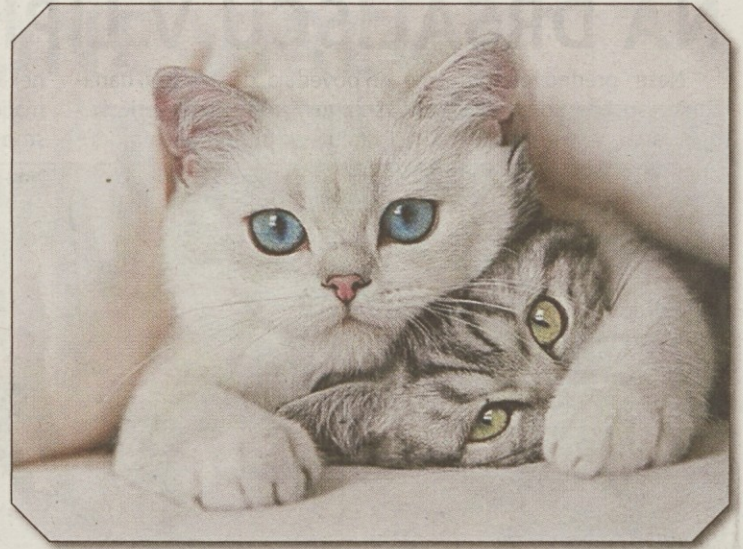
Mačka je domača žival, kar pomeni, da je bila vzrejena za sobivanje s človekom in se razlikuje od divje mačke, ki v Evropi živi pretežno v listnatih gozdovih. Divja mačka je tigraste barve in nekoliko večja od domače mačke, katere dlaka je lahko različnih barv in dolžin. Divja mačka je izrazita samotarka, medtem ko so domače mačke nekoliko bolj družabna bitja. Vse mačke imajo določen teritorij gibanja, ki lahko ima pri divji mački premer 10 km, pri domači pa je ta precej manjši. Ponavadi se navežejo na dvorišče ene hiše, ki ga zapustijo zgolj občasno, predvsem v času paritve. Samica divje mačke ima le eno leglo mladičev na leto. Zleže jih spomladi, ko je vreme za mladiče ugodno. Domača mačka pa lahko ima mladiče običajno dvakrat ali pa celo štirikrat na leto. Tako se domače mačke bistveno hitreje množijo, saj ima ena mačka na leto lahko tudi več kot 20 mladičev. Ena sama mačka lahko teoretično v svojem življenju skupaj s svojimi potomci spravi na svet do 420.000 mladičev. Ti pa nemalokrat ostanejo zapušteni, celo preganjeni ali pa jih kakšen človek hladnokrvno pokonča. To je nezakonito, za mačjo mamico pa zelo stresno. Mačke, ki se jih preganja ali kar nekje odvrže, postanejo zmedene, nezaupljive in se skrivajo pred ljudmi, takim je zato težje pomagati, ko so pomoči potrebne. Med seboj se še naprej množijo in pretepajo, živijo v pomanjkanju hrane in neustreznih razmerah, zato velikokrat zbolijo tudi za različnimi boleznimi (mačji aids, mačja levkoza, boleznijo zgornjih dihal, mikrosporija, okužbe z zunanji in notranji zajedalci).

Skrb za živali v Sloveniji urejata Zakon o zaščiti živali in Pravilnik o zaščiti hišnih živali. Med drugim je zapisano, da mora lastnik mački (oz. katerikoli drugi hišni živali) zagotoviti ustrezno prehrano in bivalni prostor, mora poskrbeti za redno odpravljanje notranjih in zunanjih zajedalcev, ter zagotoviti veterinarsko

pomoč, kadar je žival bolna. Pravilnik določa, da mora lastnik živali poskrbeti, da ta nima neželjenih mladičev, v kolikor jo ima za vzrejo, pa samicke mladičev ne sme imeti več kot enkrat na leto.

Najbolj učinkovita metoda za preprečevanje nezaželenih mladičev je sterilizacija/kastracija mačke/mačka. Gre za operacijo, kjer mačkam odstranimo spolne žleze in s tem preprečimo proizvajanje jajčnih celic/semencic in izločanje spolnih hormonov. Sterilizacija mačke je operativni poseg v splošni anesteziji (stanje brez zavesti in bolečin), kjer veterinarji prerežemo trebušno steno v okolici popka ter skozi majhno rano iz trebušne votline potegnemo ven jajčnike in jih odstranimo. Mačkone kastriramo tako, da jim v splošni anesteziji prerežemo kožo mošnje in odstranimo moda. S tem dosežemo, da mačka nima več spolnega nagona, se ne "ženi" in se ne razmnožuje. Zmanjša se tudi spolno pogojeno teritorialno vedenje predvsem pri samcih, manj je spopadov med samci in zato tudi manj možnosti za prenos nekaterih bolezni. Primerni kandidati za poseg so zdrave mačke, brez zajedalcev in težke vsaj en kilogram (stare okoli 4-5 mesecev).

Velikokrat nas ljudje vprašajo, ali mora imeti mačka vsaj enkrat mladiče, da je primerna za poseg. Odgovor je NE. Celo bolj zaželeno je, da je sterilizirana pred prvo gonitvijo, saj se na ta način zmanjša možnost nastanka nekaterih tumorjev, npr. na mlečni žlezi. Velikokrat bi ljudje radi sterilizirali mačke, ki še doji mladiče, saj se bojijo ponovne brejost. Sicer je poseg mogoč, a če je le možno, ga odložimo zaradi večje možnosti zapletov. V času do operacije pa preprečimo samici stik z samci. Včasih ne vemo, če je mačka v začetku brejosti ali ne. Poseg je tudi pri takih

mogoč, saj se morebitni zarodki po operaciji resorbirajo.

Tudi pri kastraciji mačkonov se pojavljajo dvomi. Kastriran maček bo sicer nekoliko drugačen od navadnega mačkona, če je poseg opravljen v mladosti potem zraste malo večji, nima "ženitvenih" pohodov, ne marklira, a še vedno ostane mačka z vsemi svojimi lovskimi sposobnostmi.

Da bi se čimveč lastnikov mačk odločilo za kastracijo in sterilizacijo, imamo do 15. marca v Veterinarski ambulanti znižano ceno. Za mačkona vas bo poseg prišel 42 eur, za mačko pa 60 eur. Činprej si zagotovite svoj prosti termin na telefonski št. 05/714 50 10, ali se oglašite v prostorih Veterinarske ambulante Ilirska Bistrica, Vilharjeva 6 od ponedeljka - petka med 7:00 in 11:00 v sredo tudi med 16:00 in 19:00.

Pišeta: Špela Orthaber, dr.vet. med. in Jana Mršnik, dr.vet. med., Veterinarska ambulanta Ilirska Bistrica

Novice iz samostana

Vsaka nova članica prinese sebe kot dar, nas spodbuja k rasti in nas bolj zavestno vodi v prihodnost." (PS 44)

EVROPSKO SREČANJE NOTREDAMSKIH SESTER Z ZAČASNIMI ZAUBLJUBAMI

V Ilirski Bistrici je od 2. - 6. januarja 2013 potekalo evropsko srečanje sester z začasnimi zaobljubami. Udeležile so se ga sestre iz Bavarske (7 + voditeljica s. Angela), Poljske (2 + prevajalka s. Amata) in Slovenije (1 + voditeljica s. Cirila). Za izvedbo programa sta skrbeli s. Cirila in s. Magda. Pa je bilo še bolj mešano, kot je videti na prvi pogled. Narodnostno namreč: 5 Nemk, 1 Madžarka, 2 Romunki, 2 Poljakinji in 3 Slovenke, vse skupaj pa se je odvijalo pretežno v nemškem jeziku.

Drugi dan smo začele v kapeli z molitvijo hvalnic. Pri programu nam je dobrodošlico izrekla provincialna predstojnica s. Darija Krhin. Na kratko je tudi predstavila slovensko provinco in odgovorila na par vprašanj. Uvodno predstavitev smo imele s pomočjo barvnih listov, potem pa smo še predstavile kulturo, iz katere prihajamo. Slovensko zelo domiselno predstavitev so obogatili še otroci iz vrta, ki so nam zaigrali božični prizor.

V vsebino smo vstopile prek fotogovorice, ko je vsaka s pomočjo fotografije odgovarjala na vprašanje: »Kaj mi evharistija pomeni?« Nato je s. Magda 'na kratko primerjala potek svete maše in naše vsakdanje življenje in medosebne odnose, ki se oblikujejo pri obisku.

Po kosilu, sprehodu in počitku smo razmišljale o uvodnem delu svete maše in njenem besednem bogoslužju. Razmišljanje smo zaključile v jezikovnih skupinah ob svetopisemskih dnevnih odlomkih. Po sveti maši in večerji smo imele skupno čaščenje Najsvetejšega.

Tudi petkovo dopoldne smo oblikovale podobno. Po hvalnicah in zajtrku smo se s pomočjo premišljevanja s. Magde srečale z evharističnimi molitvami. Nato so sestre imele možnost osebnega premišljevanja in sestavljanja osebne evharistične molitve.

Petkov popoldan pa smo preživele ob morju v Koprju. Najprej smo se srečale z gospodom škofom dr. Jurije Bizjakom, ki nas je z veseljem sprejel na škofiji, nam postregel s kavo ter razkazal kapelo in svojo pisarno. Nato pa smo imele kar nekaj časa za ogled koprške stolnice in uživanje ob morski obali. K sveti maši smo šla na Markovec nad Koprjo, kjer nam je tamkajšnji gospod župnik Tomaž Kete predstavil mozaik p. Rupnika. Pred sveto mašo smo se pridružile župnijskemu občestvu pri čaščenju. Večer smo sklenile doma z večerjo in večericami.

Sobotno dopoldne smo posvetile premišljevanju o evharistiji in naši konstituciji. Ugotovile smo, da je kar nekaj točk, ki o evharistiji govorijo neposredno, skozi vse besedilo Poslane ste pa se odraža nujnost povezave evharistije in življenja šolske sestre de Notre Dame. Popoldan smo imele pregled srečanja, odšle smo k praznični večerni sv. maši v Ilirsko Bistrico, potem poverčjale, pokadile in blagoslovile hišo (molitev rožnega venca smo molile v petih jeziki!), nato pa pogledale, kaj in kako bo s srečanjem mlajših sester v prihodnje. Ugotovile smo, da imamo za neposredno načrtovanje premalo podatkov in da zato prosimo sestre provincialnih svetov, da določijo kraj morebitnega naslednjega mednarodnega srečanja za leto 2014. Po kratkem sproščnem klepetu smo odšle k počitku, saj sta sestri iz Romunije morali na pot domov že v nedeljo ob 5. uri.

Razšle smo se v hvaležnosti za skupaj preživeti čas, za možnost rasti v edinosti in za to, da smo ponovno izpovedale vero, da je »Evharistija središče našega življenja«.

Pripravili s. Magda Burger in s. Cirila Hostnik

Kulturni dan

DA SE NE BI POZABILO

Dolgo časa je dozorevala misel, kako bi raziskali in zapisali stara hišna imena, ki počasi že tonejo v pozabo. Z njimi se sporazumevamo le še starejši domačini, mlajše generacije pa jih ne poznajo in ne znajo uporabljati.

Na šoli smo v začetku šolskega leta načrtovali enega od kulturnih dni za učence višjih razredov, v katerem bi opravili obiske starejših domačinov in popis domačih hišnih imen v štirih vaseh našega šolskega okoliša. Priprave na ta dan so bile kar zahtevne, zato se je postavitev termina za izvedbo tega dne kar odmikala. Predhodno je bilo potrebno zbrati in obvestiti starejše domačine, ki bi bili pripravljene pri tem sodelovati, razdeliti učence v skupine po posameznih vaseh in jim zagotoviti varnost v spremstvu odraslega spremljevalca, za učence pripraviti ustrezne vprašalnike za zapisovanje podatkov, za usmerjanje pogovorov pri starejših vaščanih. Končno smo se odločili za torek, 4. decembra 2012.

Učenci Knežaka, Bača, Koritnic in Šembij, ki so prejšnji dan dobili vse potrebno gradivo, v torek zjutraj niso prišli v šolo, pač pa so počakali na vaških avtobusnih postajališčih, kjer so se jim pridružili učitelji in nekateri zunanji sodelavci kot spremljevalci skupin. Razšli so se po vaških domačijah, tam spraševali, poizvedovali in poslušali prijazne in zgovorne domačine, ki so jim odgovarjali na zastavljena vprašanja, zraven pa povedali še in še, da so komaj uspeli vse zapisati. Učenci so jih ovekovečili še s fotografiranjem, jih posneli s kamero, od njih pa prinesli stare fotografije, ki prikazujejo številne družine v prejšnjem stoletju, njihovo težko in skromno življenje, pomembnejše družinske dogodke, takrat

skrbno pripravljene vizite, sluzenje vojske, odhode ljudi v tujino, ... Domačini so jih gostoljubno sprejeli ter postregli s pijačo in sladkarijami, učenci pa so jim v zahvalo za sodelovanje izročili spominske knjižice in voščilnice z dobrimi željami v novem letu.

smo uredili še oglasna panoja z zapisanimi domačimi hišnimi imeni, zemljepisnimi kartami naših vasi in nekaterimi fotografijami, ki nas bodo spominjali na ta uspešno realiziran etnološko-kulturni dan, s katerim smo izpostavili skrb za kulturno dediščino in pouda-

Odmerjeni dve uri sta prehitro minili; vrniti se je bilo potrebno v šolo, kjer smo nadaljevali s kulturnim dnevom. Uredili smo gradivo, fotografije prenesli na računalnik, učenci so se pripravili na zaključno uro, ko so navdušeno poročali o svojem delu, o pridobljenih podatkih, o številnih slišanih zgodbah in anekdotah, o prijetnih vtisih, prijaznosti in gostoljubnosti starejših domačinov, o njihovi pripravljenosti za sodelovanje. V garderobi

rili pomen medgeneracijskega sodelovanja in povezovanja.

Podatke, ki smo dobili in popisali, pa nameravamo v prihodnje še nadalje obdelati in urediti ter zapisati v trajnejši pisni obliki. Upamo, da nam bo uspelo.

Znova se želimo zahvaliti vsem, ki so tako ali drugače sodelovali v našem zastavljenem projektu.

Jožica Šajn, vodja kulturnega dne

PLAMING SKUPINA

Plaming skupina, projektiranje in izdelava tehnološke opreme, d.o.o. ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68 • 6250 Ilirska Bistrica tel.: +386 (0)5/70-410-00 • fax: +386 (0)5/70-410-55 e-mail: info@plaming.si

Osnovna šola Podgrad

NA DRŠALIŠČU V LIPICI

Naše prednovoletne počitnice so bile tokrat športno obarvane. V četrtek, 27. 12.

in povedala, da smo prvi današnji gostje. V velikem pričakovanju smo si pomerjali modre

nekaj minut počitka za obilno malico. Po končanem drsanju smo pospravili drsalke in se za dobro uro odpravili na sprehod. Videli smo mnogo različnih stvari, od kamnitih kipov pred vhodom v lipiško naselje, golf igrišča, bazena, poročne dvorane ter lipincev.

Na poti domov nas je prijazen šofer

peljal mimo vetrnice pri Dolnji vasi. Povedal nam je, da vetrnica služi za proizvodnjo električne energije, je visoka 100m in ima razpon kril dobrih 70m. Pred šolo smo prispeli ob 15.30. Preživeli smo odlični počitniški dan.

Lara Ivančič in Sara Vodopivec, OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad

2012, smo se z našo učiteljico Špelo in »Zdravim življenjskim slogom« odpravili na drsališče v Lipici. Na pot smo se odpeljali učenci od 4. do 7. razreda, ki smo želeli drugače preživeti delček počitnic. Po dobrih 40 minutah smo prispeli pred Hotel Maestoso v Lipici in nemudoma odšli proti drsališču. Tam nas je sprejela prijazna gospa

drsalke in že nas je bilo polno drsališče. Eni učenci so bili na drsalkah prvič, a so kmalu ugotovili, da je drsanje super šport. Učiteljica nam je povedala, da je precej podobno rolanju.

Med drsanjem smo se zelo zabavali, saj nas je spremljala odlična glasba. Kdaj pa kdaj je kdo padel, a hudih poškodb na srečo ni bilo. Vmes smo imeli

Vrtec Podgrad

ZIMSKO RAJANJE V VRTCU

Zima je najboljši letni čas za marsikaterega otroka, predvsem ko nas obdara z obilico snega. Tako je bilo tudi v sredini meseca januarja, ko smo prejeli veliko pošiljko snega, katero smo z otroki dodobra izkoristili. Oblekli smo se v smučarska oblačila, se zavili v tople šale ter se odpravili do bližnjega igrišča in se prepustili užitku na snegu.

Pripravili smo si progo, namesto sank pa smo uporabili kar vrečke za smeti, s katerimi smo drveli po bregu navzdol. Otroci so bili zelo navdušeni in so zelo uživali na snegu. Nasmehov na obrazih in iskric v očeh ni manjkalo.

Nismo se mogli izogniti niti kepanju niti poskušanju snega. V vrtec smo se vrnili precej utrujeni in zelo, zelo lačni. Tako otroci kot tudi vzgojiteljice smo zelo uživali na snegu in komaj čakamo, da ponovno zapade nova pošiljka snega.

Tadeja Kerznar, vrtec Podgrad

Osnovna šola Toneta Tomšiča Knežak

TELOVADIMO SKUPAJ

V torek, 22.1.2013, smo se drugošolci odločili, da povabimo v šolo svoje družine. Želeli smo, da skupaj preživimo en popoldan. Veliko smo razmišljali, kaj bi počeli, nato pa se odločili, da bomo telovadili.

Najprej smo staršem pokazali dva plesa, ki smo se jih naučili pri športni vzgoji, nato pa smo starše, bratce in sestričke ogreli z Račkami. Razdelili smo se v dve skupini in začeli s štafetnimi igrami. Vzdušje je bilo enkratno. Vsi smo pokazali svojo tekmovalno in navijaško plat. Rezultat je bil neodločen. Na navdušenje otrok smo se vsi skupaj igrali Med dvema ognjema. Med igro so se starši zelo vživeli, pokazali so željo po zmagi, vsi skupaj pa smo se do solz nasmejali. Vsi smo se lahko odžejali s sokom in posladkali s pijačo. Za sodelovanje so družine prejele pohvale. Vsi zadovoljni in navdušeni smo se poslovili in odšli v zasnežen večer.

drugošolci OŠ Toneta Tomšiča Knežak

Osnovna šola Dragotina Ketteja

ŠPORTNI DAN NA POKLJUKI

V četrtek, 13. decembra, smo se osmošolci in trije učitelji OŠ Dragotina Ketteja odpeljali proti Pokljuki, da bi si ogledali tekmovanje v biatlonu (moški šprint).

Med potjo smo se ustavili na Brezju, kjer smo obiskali muzej jaslic, in na Bledu. Tam smo se sprehodili okoli jezera, nato pa se odpeljali na Pokljuko, da bi z navijanjem podprli naše tekmovalce, posebej Klemna Bauerja. Udeležbo je približno 2000 učencem s 30 slovenskih šol brezplačno omogočila Zavarovalnica Triglav.

Že nekaj dni prej smo pripravili transparente, s katerimi smo navijali za Klemna Bauerja in ostale, potem pa tudi tekmovali v natečaju za najboljši transparent. Že od začetka tekmovalja smo glasno navijali in

kaže, da se je to obrestovalo, saj je slovenski tekmovalac Jakov Fak zmagal, Klemen Bauer, za katerega smo pripravili transparente, pa žal ni bil uvrščen med prvih šest. Po razglasitvi rezultatov smo šli še v šotor, kjer je potekalo tekmovalje za najboljši transparent. Žal nismo bili uvrščeni med najboljše tri, a smo se fotografirali

s Klemnom in dobili njegove avtograme.

Domov smo se vrnili zadovoljni (pa tudi malo utrujeni), saj smo videli in doživeli veliko novega. Večina nas na takem tekmovalju še ni bila, zato je bila to za nas nova izkušnja.

Tjaša Klanac (8. b) in Rebeka Ujčič (8. a)

Vrtec Antonina

BOŽIČNI ČAS V VRTCU ANTONINA

V zadnjem času smo v vrtcu namenili veliko pozornosti področju umetnosti. V začetku decembra smo vzgojiteljice otrokom predstavile Božično zgodbo, ki so jo predvsem starejši otroci že poznali. Otroke smo povabile k sodelovanju, tako da so se poskusili vživljati v vloge, s katerimi so se srečali v zgodbi. Vsebinsko zgodbe smo obogatili tudi z glasbo. Otroci so se naučili nekaj pesmic in jih ob spremljavi klavirja z veseljem prepevali. Tako smo iz dneva v dan veliko dramatizirali, uživali v glasbi, izdelovali božično-novoletne okraske in voščilnice, pekli piškote... ter se tako pripravljali na božično praznovanje v vrtcu. Takrat so otroci svojim staršem in osta-

in občudovali otroške glasove, ki so zadoneli v božičnih pesmih. Ko smo se z božično-novoletnih počitnic ponovno vrnili v vrtec, smo Božično zgodbo predstavili tujim obiskovalkam Zavoda Notre Dame. 09. januarja smo bili s starejšimi otroci, starimi 4-6 let, v Domu starejših občanov. Varovancem smo uprizorili Božično zgodbo in jim nato zapeli še nekaj zimskih pesmi. V znamenje pozornosti so jih otroci obdarili z okrasnimi zvezdicami, ki so jih sami pobarvali v vrtcu. Pričarali smo jim nasmeh na obraz in toplino srca, ki se najbolj iskri v otroških očeh. Prisluzili smo si sladek prigrizek in se z lepimi občutki vrnili v vrtec.

lim družinskim članom zaigrali Božično zgodbo ter jih pogostili s slastnimi medenjaki. Z otvoritvijo jaslic, ki smo jih izdelali s pomočjo staršev in otrok pa tudi s prijetnim druženjem smo si pričarali vzdušje najlepšega družinskega praznika. Otroci so sodelovali tudi pri otroški polnočnici v cerkvi Svetega Petra, kjer so dramatizirali Božično zgodbo. Navzoči so z navdušenjem prisluzili pogumnim otrokom

smo si sladek prigrizek in se z lepimi občutki vrnili v vrtec.

V veselje nam je, da so naše jaslice privabile na ogled številne obiskovalce in da smo se z Božično zgodbo lahko predstavili širšemu občinstvu. Tako so otroci z nastopanjem pridobili nove izkušnje, ki jim bodo pripomogle k osebni rasti.

Vzgojiteljice iz vrtca Antonina

Vrtec Pivka

OTROKOVE PRAVICE

Ker je dan otrokovih pravic 20. november, sva se vzgojiteljici iz vrtca Pivka, skupina Mehurčki, po veselem decembru odločili, da bo to tema v mesecu januarju. Upoštevali sva starost otrok in zato izbrali 7 »osnovnih« pravic (enakost, zdravstvo, svoboda misli, družina, šola-vrtec, prosti čas, invalidnost). Z otroki smo se o tem veliko pogovarjali, se naučili pesmico o pravicah, ustvarili prstne lutke, ki so dobile ime. Lutke so nam pomagale pri utrjevanju pravic, da so si jih otroci lažje zapomnili in razumeli. Tako si je otrok pridobil nove informacije, saj vsi otroci so pomembni in imajo pravico izvedeti, katere so njihove pravice.

Vzgojiteljici Barbara Tomšič in Martina Lenarčič

Kotiček Škocjanskih jam - Novinarska konferenca ob svetovnem dnevu mokrišč

»MOKRIŠČA OHRANJAJO VODNE VIRE«

Pomembnost mokrišč

V iranskem mestu Ramsar je bila 2. februarja 1971 podpisana Konvencija o mokriščih mednarodnega pomena, bolj poznana kot Ramsarska konvencija. Konvencija poudarja potrebo po ohranjanju vseh mokrišč, njihovih funkcij in biotske raznovrstnosti ter njihovi preudarni rabi. Pred 42 leti je mednarodna javnost potrdila, da zaradi uničevanja in spreminjanja teh ekosistemov izginjajo tudi živali, predvsem vodne ptice, ki so nanje življenjsko vezane. Stalni odbor Ramsarske konvencije je zato **2. februar** proglasil za **svetovni dan mokrišč**.

Eden od stebrov konvencije je svetovna mreža mednarodno pomembnih mokrišč, ki so pomembna za ohranjanje biotske raznovrstnosti lokalno, kot tudi v svetovnem merilu. Slovenija se lahko ponaša s tremi mednarodno pomembnimi mokrišči, in sicer s **Sečoveljskimi solinami (1993)**, ki so bile stoletja osnova gospodarskega razvoja obalnega območja, danes pa so pomembno območje naravne in kulturne dediščine, ter s **Škocjanskimi jamami (1999)**, ki v sistemu kraškega vodonosnika s svojimi zalogami vode oskrbujejo prebivalstvo širšega območja. Tema dvema tudi biotsko pomembnima sistemoma se je januarja 2006 pridružilo **Cerkniško jezero z okolico**. Z vpisom tega območja na seznam mokrišč mednarodnega pomena poudarjamo celovitost kraških mokrišč. Kljub 42-letnici konvencije in njenim dosežkom mokrišča še vedno spadajo med najbolj ogrožene ekosisteme na planetu in tudi v Sloveniji mokrišča še vedno izgubljam. Slovenija ima veliko število manjših mokrišč, ki pa so ravno tako pomembni člen vodnega kroga. Med temi mokrišči so še nekatera, ki bi se morala uvrstiti na seznam ramsarskih lokalitet kot je npr. Ljubljansko barje, poplavna ravnica Mure in Drave, Krakovski gozd in mokrišča ob spodnji Savi (Jovski in Dobrava), Bohinjsko jezero z zaledjem, kraško porečje Ljubljaniče, čezsoški prodi in Vrulje.

»Vode povezujejo«

Ramsarska konvencija še vedno ostaja vodilna globalna konvencija, ki opozarja na pomen vode za ohranjanje ekosistema in ekoloških procesov ter z njimi povezanih družbenogospodarskih potreb za zagotavljanje trajnostnega razvoja. Nastala je iz spoznanja po ohranjanju mokrišč za preživetje ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Z uveljavljanjem načela celovitosti, povezanosti

in součinkovanja je vedno bolj pomembna za razumevanje današnjih posegov človeka v naravo. Generalna skupščina Združenih narodov je leto 2013 razglasila za Mednarodno leto sodelovanja na področju voda. S tem želijo ZN vzpodbuditi vse države članice in vse druge akterje, da leto izkoristijo za pospeševanje ukrepov na vseh ravneh, katerih namen je doseganje mednarodno dogovorjenih z vodo povezanih ciljev, ter okrepijo zavedanje o njihovi pomembnosti. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, pristojno za področje upravljanja voda, bo aktivnosti obeleževalo s sloganom **"Vode povezujejo"**. Mokrišča in upravljanje z vodami je tema letošnjega 2. februarja, ki poudarja povezovanje vseh deležnikov v skrbi za vodo, njeno rabo in ohranjanje.

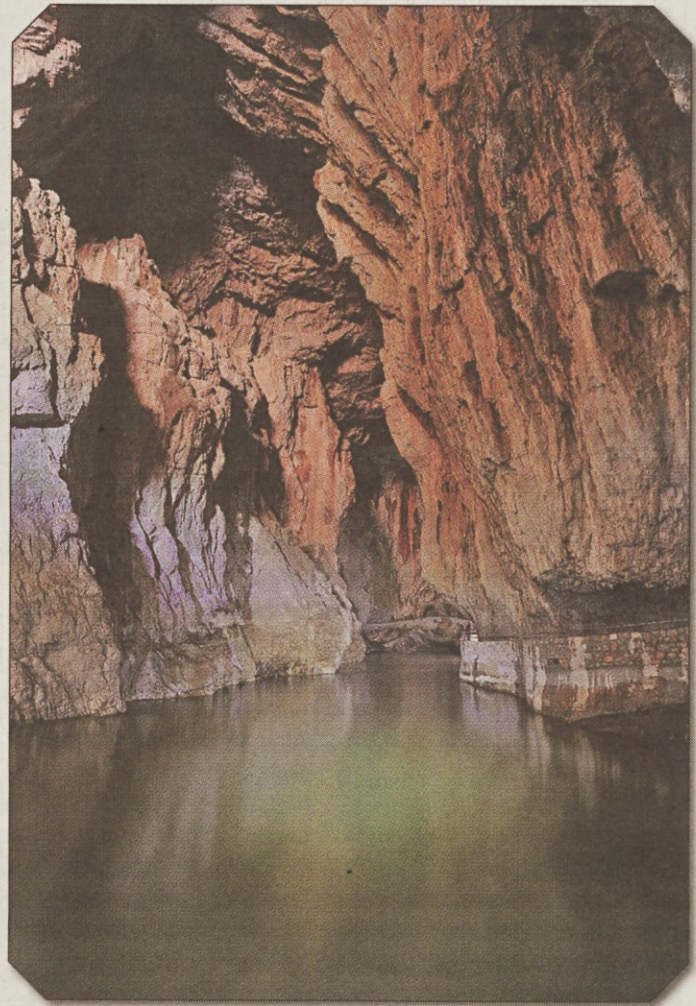
Vode, svetovni dan mokrišč in Park Škocjanske jame

Med najaktualnejšimi aktivnostmi PŠJ s področja voda velja izpostaviti več različnih aktivnosti.

Po letu 1991 letu, ko je bil prvi potop v Škocjanskih jamah, so se v zadnjih dveh letih na pobudo jamarjev obudile potapljaške raziskave podzemnega toka reke Reke, ki imajo cilj povezati Škocjanske jame s Kačno jamo. Zaradi slabih pogojev (slaba vidljivost v vodi) je bil preplavan le prvi sifon in raziskan Rov mrzle vode v dolžini okoli 450 m, ob tem pa je bila prvič opažena tudi človeška ribica, za katero se je doslej domnevalo, da je v Škocjanskih jamah ni, videna pa je bila večkrat le v nadaljevanju podzemnega toka Reke, do katerega je mogoče priti v globokih brezni na Krasu.

V projektu Climaparks, ki se zaključuje v letošnjem letu, potekajo raziskave favne v prenikli vodi Škocjanskih jam, v okviru projekta pa bo letos izdelan tudi hidrološki model Reke. Pomemben mejnik v delovanju parka, pa bo letos predstavljalo tudi obeležje 10. obletnice delovanja mreže šol parka, ki se je začelo prav z »vodno« tematiko.

V želji, da bi približali strokovno znanje in spoznanja o reki Reki ter vodi na krasu učencem in njihovim učiteljem, je namreč park leta 1999 začel s Phare projektom »Reka Reka – od Snežnika do morja«. K sodelovanju smo tedaj povabili šole, ki se v Sloveniji nahajajo ob reki Reki ter v Italiji v bližini podzemnega toka in izliva Reke v morje.

Tako je Park Škocjanske jame maja 2003 ustanovil mrežo šol parka, v katero je vključenih pet šol v Sloveniji in dve v Italiji. Mreža šol tako povezuje osnovne šole iz vplivnega območja parka in šole iz tranzicijskega območja MAB – biosferno območje Kras.

PNO

PRIMORSKO-NOTRANJSKI OGLASNIK

Dodatne informacije in naročila:
Turistični promocijski center d.o.o.
Rengentova 4a
6280 Ankaran
Tel.: 040 888 452
E-pošta: oglasi@pno.si

Zakaj oglaševati v Primorsko-notranjskem oglasniku?

- Oglasnik brezplačno prejme v svoj nabiralnik **75.000** gospodinjstev
- Pokritje gospodinjstev v **17-ih občinah**: Koper, Izola, Piran, Hrpelje - Kozina, Sežana, Divača, Komen, Ajdovščina, Vipava, Idrija, Logatec, Cerknica, Loška Dolina, Bloke, Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica
- Na območju dosega publikacije **živi 212.303 ljudi**
- Na območju dosega publikacije **posluje 19.151 podjetij**
- Bralci prebirajo oglasnike, ker se hočejo seznaniti s ponudbo
- Bralci radi shranijo oglasnike, ker so dober vir informacij

Karate

SAMOOBRAMBA ZA VSAKOGAR

V mesecu decembru je v OŠ Jelšane v organizaciji Karate kluba Oldersi potekal tečaj samooobrambe. Udeležile so se ga vse generacije – tako najstniki, kot tudi starejši. Namen tečaja je naučiti udeležence, kako se z malo sile ubraniti napadalcev.

Po uvodnem pozdravu predsednika kluba Fide-la Vergana in kratki predstavitvi programa kluba, sta inštruktor Ju-jitsa in telesni stražar Borut Volk ter Mirko Rogač inštruktor borilnih veščin v Slovenski vojski, izpeljala atraktivno demonstracijo samooobrambe, sestavljeno iz tehnik različnih borilnih veščin: karatea, ju-jitsa, juda, ai-kida, kravmaga in drugih.

Sledil je glavni del – usposabljanje. Z nekaj začetnega strahu so se udeleženci razporedili po parih ter pričeli z učenjem. Mojstra sta predstavila različne samooobrambne tehnike, s katero se da hitro onesposobiti napadalca. Udeleženci so spoznali več tehnik prijemov, vzvodov, polaganj, ključev ter celo obrambe pred napadi z nožem ali pištolo. Ker sta program prilagodila začetnikom, je strah kmalu popustil; vsi udeleženci so se strinjali, da je bil tečaj zelo koristen in kakovosten.

Upamo, da bo Karate klub Oldersi v bližnji prihodnosti pridobil svoje prostore za treninge, kjer bi lahko izvajal še več podobnih tečajev.

Poznavanje samooobrambe kot borilne veščine je lahko v nepredvidljivih situacijah neprecenljivo, saj lahko reši življenje. Že poznavanje osnovnih tehnik in prijemov, ob upoštevanju koristnih nasvetov, lahko omogoči rešitev v primeru napada. Prav tako pripomorejo k večanju samozavesti in h kreptivi zaupanja v svoje sposobnosti. Z vadbo se izboljšajo tudi psihofizično počutje, telesna drža ter kondicijska pripravljenost. Vse, ki ste zainteresirani za začetni in nadaljevalni tečaj samooobrambe zato vabimo, da se prijavite preko e-pošte: karate.oldersi@gmail.com ali na gsm: 041 455 577 in 041 649 951.

Če situacije ne moreš predvideti, preprečiti ali nenasilno prekiniti, jo lahko še vedno nenasilno premagaš. In to se plača.

Meta Oblak

Balinanje

Srečanje na Reki

Na Reki je bilo v nedeljo 13.01.2013 tradicionalno srečanje najmlajših balinarjev, kombiniranih selekcij Primorsko - Goriške županije in selekcije OBZ Postojna - OBZ Sežana. Prvič je bilo na razporedu kombinirano srečanje dečkov in mladincev. V osemstezni dvorani so potekala zelo zanimiva in kvalitetna

srečanja. Bilo je doseženih nekaj zelo dobrih rezultatov. Matija Polh je v krogu dosegal 26 točk, Nik Švara v hitrostnem zbijanju (3 min. 22 točk), štafeta Nik Švara in Gašper Povh 35 točk. Vrhunski rezultati so pripomogli skupni zmagi 23 : 17. Vse čestitke organizatorju srečanja, za vzorno organizacijo srečanja.

Pavel

Oglasi

PROIZVODNJA VREČK, FOLIJ
IN OSTALE EMBALAŽE

Ivančič Suzi s.p.,
Obrtno industrijska cona Hrpelje 33,
6240 Kozina
T 05 680 1602 G 041 217 820
E ivancicsuzi@siol.com

VAKUUMSKE VREČKE

ZA GOSPODINJSTVA &
PROFESIONALNE UPORABNIKE

Atletika

Mednarodni dvoranski atletski miting v Ljubljani

Mlada bistriška sprinterka Lara Jagodnik, članica Tekoškega društva Bistrica, se je v soboto, 12.01.2013 udeležila mednarodnega dvoranskega mitinga v Ljubljani. V teku na 60 metrov je dosegla čas 8,78 sekund. V konkurenci 94 tekmovalk njene kategorije je s tem časom dosegla 27 mesto. Trud na treningih se obrestuje, saj je svoj dosednji najboljši čas (9,05), na tej razdalji bistveno izboljšala.

MENJAVA VRAT?

www: notranjavrata.si

Pomis hitra in kvalitetna REŠITEVI!

PRODAJA IN MONTAŽA LESENIH NOTRANJNJIH VRAT

Nudimo vam masivna, stilna, moderna vrata vseh atraktivnih oblik, slovenskih, avstrijskih in italijanskih proizvajalcev.

IZMERE, SVETOVANJE IN DOSTAVA ZA NAROČNIKE BREZPLAČNO.

POMIS Andrej Šitc, s.p., Zamostec 31, 1317 SODRAŽICA
FAX: 01/8360830, E-MAIL: pomis@amis.net

LESENA OKNA in VRATA NAGODE d.o.o.

- kakovostna izdelava
- strokovna in zanesljiva vgradnja
- svetovanje za pravo izbiro, brezplačna izmera
- pestra izbira izdelkov: senčila in police, panoramske stene, balkonska in vhodna vrata,...

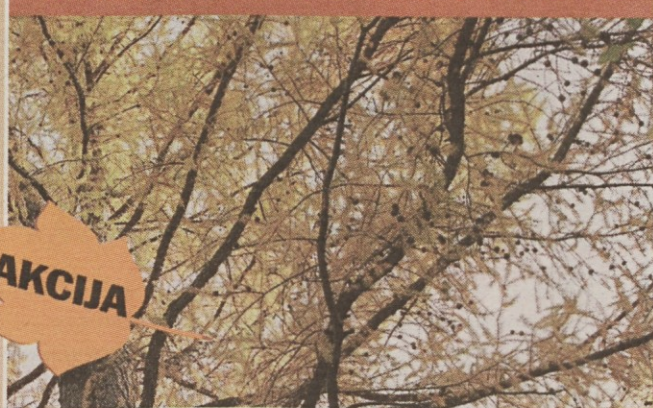
TRADICIJA V SODOBNI IZVEDBI:
NALOŽBA ZA PRIHODNOST!

ZIMSKI
POPUSTI

PRIHRANEK PRI OGREVANJU

MACESEN ZA CENO SMREKE

AKCIJA

Kot dopolnilno dejavnost opravljam raznovrstne storitve tako zunaj kot znotraj vašega doma.

Za vas opravljam:

- nakup v trgovini
- gospodinjska dela (likanje perila, kuhanje, pomivanje posode...)
- čiščenje bivalnega prostora
- košnja trave
- čiščenje okolice
- delo na vrtu

Za več informacij
lahko pokličete na:

041/850-318, 051/315-950

in e-mail: urhldija5@gmail.com

Novi Svet 10

1372 Hotedršica

Tel.: +386 (0)1 7559 557

Fax.: +386 (0)1 7559 018

GSM: +386 (0)41 378 232

info@nagode-nagode.com

www.nagode-nagode.com

Obdobje od 01.01.2013 do 31.01.2013

Poročanje o dogodkih na območju PP Il. Bistrica

Policisti PP Ilirska Bistrica so v navedenem obdobju obravnavali 11 kaznivih dejanj, od tega 7 kaznivih dejanj tatvine, 1 kaznivo dejanje zatajitve, 1 kaznivo dejanje poslovne goljufije in 2 kaznivi dejanji prepovedanega prehajanja državne meje. Policisti so v dveh primerih zasegli manjšo količino prepovedane droge, zoper imetnika pa uvedli hitri postopek.

Pri varovanju zunanje schengenske meje so policisti prijeli 31 oseb, katere so na nedovoljen način vstopile v R Slovenijo in se tako izognile mejni kontroli. Po končanem postopku je bilo 22 oseb vrnjenih hrvaškim mejnim organom, 9 oseb pa je zaprosilo za mednarodno zaščito.

Policisti so v navedenem obdobju obravnavali 1 kršitev javnega reda in miru, in sicer na javnem kraju. Opravili smo ogled dveh manjših požarov in sicer požar na kontejnerju za smeti, ter požar na smetišču. Najdena pa je bila tudi minometna mina iz II. Svetovne vojne, za katero je poskrbel regijski pirotehnik.

Na območju policijske postaje se je pripetilo 9 prometnih nesreč in sicer 4 z materialno škodo, ter 5 s telesnimi poškodbami, v katerih je bilo 5 oseb lahko telesno poškodovanih. Policisti so obravnavali še 5 primerov povoženja divjadi, ter 4 prometne nesreče s premoženjsko škodo na parkirnih prostorih. Zaradi vožnje s preveliko količino prisotnosti alkohola v organizmu smo 2 kršiteljem odvzeli vozniška dovoljenja in zoper njih podali obdolžilna predloga pristojnemu sodišču.

Pripravil/a:

Tomaž Petrinčič, policijski inšpektor I
Karol Iskra, komandir PP, višji policijski inšpektor III

V spomin...

Franci

*Razsvetlila svetloba je naš planet,
ko presrečna mati dečka je povila.
Ko dečku na silo je bil vid odvzet,
svetloba se v temo je spremenila.*

*Bleščica izginila je iz otroških oči,
ki izražale so neizmerno veselje.
Svetle dneve zamenjale so noči,
ko črn pogled nikamor ne pelje.*

*Mrtve oči shranile so vso lepoto,
ki podarjena je le dobrim ljudem.
V življenju razdajale so dobroto
vsem njemu ljubljenim stvarjem.*

*Po izgubi vida se stalno je tolažil,
da videl je starše, luno, sij, svetlice,
vso lepoto sveta in ni kot močeril,
ki ne ve kakšne so v letu lastovice.*

*Včasih je bil občutek, da vse vidi,
bela palica nam izdala je slepoto,
sveti Vid ga oskrbel je z zemljevidi
in mati mu še to dodala je v doto.*

*Braillova pisava je bila le tiha vez
s svetom, ki ovijal se je v trd oklep.
Telefon mu dajal je tisoče obvez
in ganljiv pogum, da sploh ni slep.*

N. N.

*Obrišite solze z vaših žalostnih oči.
Veselite se! Iz oči svetloba mi žari.
Zato ne jočite nad mojim grobom,
nad grobom naj le pesem zažari.*

ZAHVALA

Brez slovesa nas je nepričakovano
zapustil naš dragi brat in stric
FRANC PEROVIČ
(23.7.1937-18.12.2012)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in faranom Podgraj za izročena sožalja. Zahvaljujemo se osebju Doma starejših občanov Ilirska Bistrica za nego in skrb v zadnjem letu. Hvala trnovskemu kaplanu in župniku iz Podgraj za pogrebno slovesnost in mašo. Posebna zahvala cerkvenemu zborom Zvon, pevskega zboru A. Šuligoj in pevski skupini Vasovalec za ganljivo slovo od pevskega kolega, hvala tudi Društvu upokojencev in RK. Prav posebej se zahvaljujemo iskrenim prijateljem Dimitrij Grlj-Mitkotu, Sandiju Korsiču, ki je spregovoril v imenu Društva civilnih invalidov vojne Primorske iz Nove Gorice, Danici Pardo, Bredi Poljšak in predstavnikom Društva slepih in slabovidnih Koper za ganljive poslovilne besede.

Žaluoja sestra Marija, brat Marijan, brat Zenon in Rozanna z družinami

Knjižnica Makse Samsa

BREZPLAČNI RAČUNALNIŠKI TEČAJ ZA ODRASLE

V Knjižnici Makse Samsa smo za naše uporabnike pripravili sklop brezplačnih začetnih računalniških tečajev za odrasle, ki obsegajo spoznavanje in uporabo računalnika, urejanje besedila v programu Word, rabo interneta in elektronske pošte ter digitalno fotografijo.

Tečaje pripravljamo v sodelovanju z Zavarovalnico Triglav, ki nam je omogočila nakup dveh računalnikov in projekcijskega platna ter s člani Fotokluba Sušec, ki bodo sodelovali pri tečaju digitalne fotografije.

Tečaji bodo potekali v času od 28. februarja 2013 do 8. marca 2013 v skladu z dogovorom oz. glede na število prijavljenih.

Prijavite se lahko osebno v Knjižnici Makse Samsa oz. na tel. 05 71 44 188 (Katarina Škrab; katarina.skrab@knjiznica-ilb.si).

Knjižnica Makse Samsa
Ilirska Bistrica

Vaše mnenje

Župan, naša cesta potrebuje novo obleko

Pred nekaj leti je bila tarča prekopavanja Cankarjeva ulica. Bilo je kot bi se šli igre braz meja. Na mestu kjer se je prvi dan že svetil asfalt je drugi dan tam zijala enako velika luknja ali pa celo še večja kot prej. Bodoči arheologi se verjetno ne bodo mogli načuditi kaotičnem prekopavanju, oziroma vsemu skritemu pod zemljo, rovom, kablom, cevem in mogoče še čemu, kar je tam spodaj ostalo zasuto.

V zadnjem desetletju se nekaj podobnega dogaja tudi v Gabrijah, kjer je pod cesto nič koliko kanalov v katerih so položeni kabli za elektriko, vodovodne cevi, kabelska, plin Kar se plinske napeljave tiče potem,

vse tiho je bilo. Tudi z temi optičnimi kabli se zgodba lahko ponovi. Priključek na te kable res ni, in ne bo pomeni.

Da so vse cevi in kabli položeni pod zeljo res ni slabo, kot tudi ne bi bilo slabo, če bi bili vsi mestni kabli, ki ponekod nevarno visijo z drogov spravljani pod zemljo.

Cesta v Gabrije je prekopana in sflikana, da bog pomagaj. Vsekakor je potrebna prenove, a še prej se pod njo naj zakoplje kar se ima za zakopati. Kar pogledajte kako so tisti ozki kanali v katere so stlačeni optični kabli slabo, da ne rečem nemarno zakrpani. Te zime tista reče, ki jih zakriva ne bo preživela. In kdo bo kril stroške, ki bodo nastali v zvezi s tem? Mar občina, ki je pristala na to, da je investitor naredil zadevo čim bolj poceni na račun tistega, ki bo moral, če ne danes zagotovo jutri zadevo sanirati. Tista zmes ne bo zdržala nit

mesec dni.

Pa da se v bistrici nič ne dogaja, se se in to močno, samo da je to nekaterim očem skrito. Kar pomeni, da je marsikaj narejeno in še veliko tega je potrebno postoriti.

V letu 2013 prebivalci Gabrije od našega župana pričakujemo da ne pozabi, da naša cesta potrebuje novo asfaltno prevleko in to čim prej. Kajti še tisto kar je nekaj vredno bo naslednjo zimo vrag z veseljem vzel.

Neta

Pobuda za asfaltiranje ceste v Gornjem kraju

Gre za pereči odsek, ki se priključi cesti pri Domu starejših občanov katere last je občina Ilirska Bistrica. S področja infrastrukture pred-

stavlja določen problem, ki je najbolj opazen ob obilnejših padavinah in kakšnem delu na cesti v Levstikovi ulici.

Že leta se je o tem odseku nekaj govorilo, a žal zaman. Dejstvo je, da v tem času ni bilo na tem storjenega nič opaznega. Sam kot krajan Gornjega kraja bi želel, da bi se enkrat v prihodnosti to tudi naredilo, ker nam predvsem v zadnjem času grozijo močnejše padavine. Pa to ni samo ta problem. Problem predstavlja tudi v tem primeru po mojem mnenju, slabo urejeno kanalno infrastrukturo, kar slika še bolj izrecno prikaže. Poudarjam, da ta na videz mala težava lahko postane velik problem, če ne bo narejenega koraka naprej v pravo smer. Razumem, da živimo v težkih finančnih časih, ampak vsak vložev Evro v infrastrukturo, se bo v nadaljnje še kako obrestoval.

Sprva se marsikateremu

zdi, da bo asfaltiranje tega odseka drago stalo. Ne bo, če bomo vsi stopili skupaj in se glede tega poenotili. Marsikateremu se zdi to nepomembno, češ so tudi drugje še veliko večje težave kot je ta. Ampak ta na videz kratek odsek, se lahko ob ujmi spremeni v gromozanski problem. Če ne bo na tem narejenega nič, se lahko pojavijo velike materialne, gospodarske in finančne težave. To bo šele stalo.

Ing. Patrik Tomšič

Pobuda za postavitve pločnika v Ilirski Bistrici

Ko se vozimo po Šercerjevi cesti proti Šembijam lahko vidimo, da je od table, kjer se Ilirska Bistrica konča, pa do križišča, ki zavije v na-

selje Pod Stražico, nevaren. Tam namreč udeleženci v prometu niso samo avtomobili in tovornjaki, ampak tudi kolesarji in pešci. Najbolj racionalen ukrep bi bil, da bi se tam postavilo pločnik. Največja past na tem odseku je hitrost, ki presega 50 km/h; za bližnje srečanje s pešci ali kolesarji to pomeni, da jih mora voznik obiti, s tem pa malenkostno zaide na naspotni vozni pas, kar je pri tej hitrosti lahko usodno. Če gredo tamkajšnji prebivalci, ali pa kateri koli, kot sem že omenil, drugi udeleženci v prometu peš v bližnjo trgovino, ali na kmetijsko zemljišče, morajo dobrih 350m hoditi po zanje izjemno nevarni trasi. Razumem, da so finančni časi težki, ampak varnost vseh v cestnem prometu mora biti popolnoma zagotovljena, ker vemo, koliko življenj nam vsako leto vzame cesta.

Ing. Patrik Tomšič

Jože Brenčič s.p., Kettejeva ulica 4, Ilirska Bistrica

NOVOST V PONUDBI

- samostoječi ali vgradni vodni kamin
- tri nivoji regulacije
- do 25 kW moči
- romantika in ogrevanje v eni napravi

Mobi: 041 830 408 • e-posta: brencic@siol.net

VODOVOD • OGREVANJE • TOPLOTNE ČRPALKE • SOLAR • PELETI

INTARZIJA d.o.o.**topdom**
skupina**Za male in velike mojstre**

Obiščite našo trgovino v Prestranku, kjer boste našli vse za VAŠ DOM. Poleg kopalniškega salona, vam lahko v JUB-ovi mešalnici barv ponudimo VAŠ željeni odtenek. Obisk pri nas pa lahko zaključite z druženjem v CEGU BAR-u. Prepričajte se o naši ponudbi. Širši izbor akcijskih artiklov si lahko ogledate na spletnem naslovu www.mfm-intarzija.si ali na tiskanem izvodu v naši trgovini.

Trgovina MFM INTARZIJA
v Prestranku, Reška c. 40

tel: 05 703 00 00

urnik: od 7. do 19. ure, sobota: od 7. do 13. ure

SNEŽNIK pišite nam: info@e-sneznik.net**KABELSKA TELEVIZIJA V OPTIČNEM OMREŽJU****TELES**Vilharjeva 35
6250 Ilirska Bistrica
tel: 05/7110100

Izgradnja optičnega omrežja v naši občini je v zaključni fazi in prihaja čas, ko se boste morali odločiti za ponudnika. Seveda bomo vsi polni obljub in lepih besed, zato vas pozivamo, da se pred odločitvijo, komu boste zaupali, dobro seznanite z dejstvi!

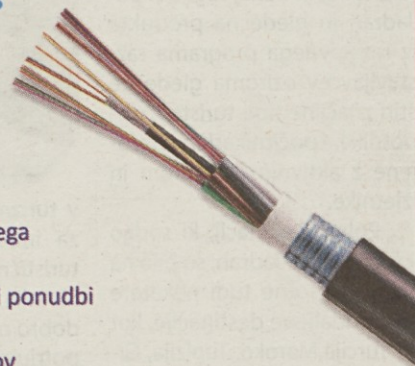
Teles d.o.o. je domače, bistriško podjetje.

S telekomunikacijami in kabelsko televizijo se ukvarjamo že 20 let. Našo kvalitetno ponudbo in hiter servis je prepoznalo že veliko zadovoljnih strank. V veselje nam je, da se bomo z optičnim omrežjem lahko približali tudi vsem, ki vas naše omrežje do sedaj ni doseglo. Preverite našo ponudbo!

Z veseljem vam bomo svetovali! Sicer nimamo klicnega centra, kjer boste drugi, tretji ali peti v čakalni vrsti, nas pa lahko dobite direktno na našo telefonsko številko!

- **TRIO NA OPTIKI OD 38,00€ mesečno**
- TELEVIZIJA
- INTERNET 20/20Mbps
- STACIONARNI TELEFONSKI PRIKLJUČEK

- Enostaven priklop TV sprejemnika (s kablom direktno v TV sprejemnik), brez dodatnih »komunikatorjev« in brez dodatnega daljinskega upravljalca
- Velika izbira kvalitetnih TV programov v osnovni ponudbi
- Edini imamo v ponudbi bistriško TV GALEJA
- Možnost priklopa večjega števila TV sprejemnikov
- Prenos obstoječe telefonske številke uredimo brezplačno
- Hiter in zanesljiv internet
- Hišni razvod vam lahko izvedemo mi, skladno s specifikom kabeske TV in vašimi željami
- Brez vezave in brez skritih podrobnosti v drobnem tisku

Za dodatna pojasnila smo vam na razpolago na sedežu podjetja

- Vilharjeva 35, Ilirska Bistrica (obratna cona Trnovo),

lahko nas pokličete na 05/7110100 ali obiščite spletno stran www.teles.si**Nova Toyota Auris****TOYOTA**ALWAYS A
BETTER WAY**5 letno**
TOYOTA
JAMSTVO

Brez omejitve kilometrov

CENTER JEREB
Polje 9b, Izola
05 616 80 01Vse nadaljnje informacije o specifični porabi goriva in specifičnih emisijah CO₂ iz novih osebnih vozil najdete v priložnem varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno pridobite na prodajnem mestu in na spletni strani dobavitelja.Auris: poraba goriva: 5,5-6,1 l/100 km, emisije CO₂: 128-140 g/km.Auris Hibrid: poraba goriva: 3,8-3,9 l/100 km, emisije CO₂: 87-91 g/km.www.toyota.si

Turizem in prosti čas

»Če smo ujeti v starem, živimo v preteklosti, če nas je strah pa v prihodnosti, in pozabljamo, da je polnost življenja le sedanost.« (Ines Cergol, pesnica)

BREZ POVEZOVANJA NE GRE

V času od 24. do 27. januarja je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani potekala osrednja turistična prireditev regije Alpe-Jadran, sejem Turizem in prosti čas, na kateri se je skupaj s Salonom plovil, predstavilo nekaj več ponudnikov kot lani, približno 340 razstavljalcev, iz Slovenije, sosednjih in tudi bolj oddaljenih držav. V sporočilu za javnost so organizatorji zapisali, da je sejem Alpe-Adria edina tovrstna sejemska prireditev, ki javnosti predstavlja turistično ponudbo glede na destinacije-znotraj in zunaj regije Alpe-Jadran in glede na produkte iz razstavnega programa razstavljalcev oziroma glede na štiri značilne tipe turistov: popotnike, počitnikarje, zasvojene z aktivnim turizmom in izletnike.

Poleg destinacij, ki sodijo v regijo Alpe-Jadran, so bile na sejmu prisotne tudi nekatere bolj oddaljene destinacije, kot so Turčija, Maroko, Tunizija, Grčija, Ciper, Bosna in Hercegovina, Srbija in celo Jordanija in Nepal.

Novost letošnjega sejma je bil ribolovni turizem v slovenskih rekah in jezerih, posebnost pa bogat spremljevalni program z delavnicami, predstavitev, primeri dobre prakse, kuharskim tekmovanjem, stanovskimi srečanji, ipd. Podeljena je bila nagrada Jakob za odličnost in kakovost

v turizmu in priznanji Sejaletca za inovativne in ustvarjalne turistične dosežke v Sloveniji. Skratka sejem je bil bogat in dobro obiskan, kar nedvomno potrjuje tudi komentar dveh naključnih obiskovalcev: »Za ta sejem pa se res splača kupiti vstopnico.«

Na sejmu smo se predstavili tudi člani Turistične zveze Brkini, Kras, Notranjska. Sodelovali so turistična društva Pivka, Postojna, Prem, Bloke, Loška dolina, Notranjska iz Cerknice, Brest iz Brestovice pri Komnu, Menišija iz Begunj ter KETŠD Alojzij Mihelčič iz Harij, Društvo podeželskih

žena iz Narina, Vinarstvo Rebula iz Brestovice pri Komnu, Sadjarstvo Biščak z Buj, Zavod Grad Snežnik in Turizem Jure iz Loške doline, Kmetija T'Dolenj iz Grahovega, Hotel Rakov Škocjan, TIC Bloke in Loška dolina, Kmetija Jernuclovi iz Petelinj, Trgovina Bločanka iz Nove vasi, Čebelarstvo Mohar in Kandare ter društvo Ostrnice iz Loške doline, Zavod Rihterjeva domačija z Babnega Polja in nekateri drugi ponudniki območja Brkinov, Krasa in Notranjske. Prav vsak od sodelujočih pa se je poskušal predstaviti čim boljše, čim bolj izvorno in zanimivo za obi-

skovalce sejma in bodoče popotnike, počitnikarje, zasvojene z aktivnim turizmom ali izletnike. K temu je nedvomno pripomogla odlična lokacija, lep prostor, v katerem se je ves čas nekaj dogajalo in navodila, ki nam jih je pripravila ga. Marica Gombač, ki je bedela nad našo predstavitevjo in udeležbo. Prav zato se ji v imenu vseh sodelujočih iskreno zahvaljujem, zahvala pa je namenjena tudi predsedujočemu zveze, g. Šajnu, ki se trudi za našo razpoznavnost in regijske povezave.

Alenka Penko,
KETŠD A. Mihelčič, Harije

Malo za šalo...

SEJA VLADE

Janez: Pričujem sejo vlade republike Slovenije. Besedo ima predsednik Janez.

Janez: Glede na finančno stanje, bi najprej predal besedo finančnemu ministru Janezu.

Janez: Hvala za besedo. Finančno stanje v naših bankah je res slabo, kot je že omenil Janez, za kar pa ni kriv Janez.

Janez: Jaz nisem nikoli kriv.

Janez: Tebi nisem nič rekel

Janez: Jaz pe tebi nisem odgovarjal.

Janez: Saj vem, da nikoli za nič ne odgovarjaš.

Janez: Zdaj me boš še ti napadal?

Janez: Predlagam, da zaradi nesoglasij to sejo zaključimo.

Janez: Jaz se strinjam.

Janez: Jaz sem proti.

Janez: A damo na glasovanje? Glasujemo z dvigom rok.

Janez: V redu.

Janez: Hudiča, levica je vedno proti. (...)

NE BO Odstopil

Se pogovarjata smučarka Tina Maze in premier Janez Janša.

Pa pravi Tina: "Janez, ti bi moral smučat."

Janez: "Zakaj pa to?"

Tina: "Zato, ker nikoli, v nobenem primeru ne bi odstopil!"

ŽIVELA SLOVENIJA

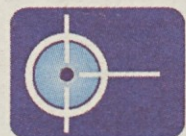
Na strehi hotela Lev sedijo in pijejo pivo Virant, Pahor, Janša in Jankovič.

Virant eksa pivo, se zadere: "Živela Slovenija," in skoči s strehe ter pristane direktno na glavo!

Pahor ga gleda in reče: "Če je on to naredil za Slovenijo, moram tudi jaz nekaj storiti." Tudi on eksa pivo, se zadere "Živela Slovenija," in skoči s strehe.

Na vrsto pride Janša in si misli: "Če sta onadva to storila za Slovenijo, moram tudi jaz nekaj dobrega narediti za našo državo."

Tudi Janša spi pivo, se zadere živela Slovenija in porine Jankoviča s strehe!

MODRI CENTER

POOBlašČENI PRODAJALEC IN SERVISER VOZIL PEUGEOT, DISTRIBUTER REZERVNIH DELOV

Goriška cesta 75,
AJDOVŠČINA,
tel.: 05/36 44 150

PEUGEOT

NEZGREŠLJIVA PONUDBA
ZA 12.990 €

4LETA GARANCIJE

Nakup peugeota 308 je zdaj zagotovljen zadetek v polno: **bogato opremljena vozila** z dvopodročno klimatsko napravo, 16-palčnimi litimi platišči ter varnostnim in električnim paketom sedaj samo **12.990 € ob nakupu s Peugeot Financiranjem**.

Poraba v kombiniranem načinu vožnje: 6,4-7,8 l/100 km. Izpuh CO₂: 147-180 g/km. Podrobnejše informacije o porabi goriva in emisijah CO₂ novih osebnih vozil Peugeot najdete v priložni listi o varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno pridobite na prodajnem mestu in na www.peugeot.si.

PEUGEOT 308

MOTION & EMOTION

MODRI CENTER d.o.o., Goriška cesta 75, 5270 Ajdovščina, tel. 05 364 41 50

**IZKORISTITE IZJEMNE UGODNOSTI
PRI NAKUPU NOVIH OSEBNIH,
DOSTAVNIH IN RABLJENIH VOZIL**

Citroen C4 Grand Picasso BUSINESS 1.6 HDi, let. 2010, 139900 km, diesel, 109 KM, tiptronic, klima, ... 10.200 €
Kia Pro Ceed 1.6 CRDi TX SPORT PACK - GA, let. 2010, 34000 km, diesel, 116 KM, klima, ... 9.850 €
Peugeot 207 Sport 1.4 16V - 1 LETO GARAN., let. 06, 94220 km, bencinski, 89 KM, klima, ... 5.200 €

Peugeot 207 TRENDY 1.4, let. 2010, 16135 km, bencinski, 74 KM, klima, ... 7.390 €
Peugeot 208 1.4 VTI Allure - TOVARNIŠKA, let. 2012, 10900 km, bencinski, 95 KM, klima, ... 11.990 €
Peugeot 3008 Active 1.6 HDi FAP - NA ZAL., let. 2012, 300 km, diesel, 112 KM, klima, ... Pokličite za ceno!

Peugeot 407 2.2 HDi, let. 06, 187500 km, diesel motor, 2179 ccm, 125 kW / 170 KM, klima, ... 6.750 €
Peugeot 5008 Premium 1.6 HDi FAP, let. 2010, 50000 km, diesel, 109 KM, klima, ... 13.850 €
Peugeot 5008 PREMIUM 1.6 HDi - GARANCIJA, let. 2011, 24000 km, diesel, 112 KM, klima, ... 15.990 €

Seat Cordoba Signo 1.4, Letnik 1999, 149000 km, bencinski, 60 KM, klima, ... Pokličite za ceno!
Peugeot 308 1.6 e-HDi Active - TOVARNIŠKA, Letnik 2012, 6350 km, diesel, 112 KM, klima, ... 14.490 €
Peugeot 5008 Active 1.6 HDi FAP, let. 2012, diesel, 112 KM, klima, ... 18.990 €

Modri center d.o.o., Goriška cesta 75, AJDOVŠČINA, tel.: 05/36 44 150 info@modricenter.si www.modricenter.si

ODKUPUJEMO RABLJENA VOZILA ZA TAKOJŠNJE IZPLAČILO